

EASO

Проучване на положението на лесбийките, гейовете и бисексуалните лица (ЛГБ) в държавите на произход

*Поредица практически
ръководства на EASO*

Април 2015 г.

EASO

Проучване на
положението на
лесбийките, гейовете
и бисексуалните лица
(ЛГБ) в държавите
на произход

*Поредица практически
ръководства на EASO*

Април 2015 г.

Europe Direct е услуга, предназначена да Ви помогне да намерите отговори на въпросите, които си задавате за Европейския съюз.

Единен безплатен номер (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Информацията, както и повечето обаждания са безплатни (възможно е обажданията от мрежата на някои оператори, от обществени телефони или от хотели да бъдат таксувани).

Допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в интернет (<http://europa.eu>).

Print	ISBN 978-92-9243-397-0	doi:10.2847/326631	BZ-02-15-087-BG-C
PDF	ISBN 978-92-9243-385-7	doi:10.2847/1738	BZ-02-15-087-BG-N

© Европейска служба за подкрепа в областта на убежището, 2015 г.

Нито EASO, нито което и да е лице, действащо от нейно име, носят отговорност за начина, по който би могла да бъде използвана съдържащата се в настоящата брошура информация.

БЛАГОДАРНОСТИ

Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO) изказва благодарност на следните национални служби в областта на убежището и неправителствени организации като съавтори на настоящото ръководство:

- ✓ Белгия, Служба на генералния комисар за бежанците и лицата без гражданство (CGRS), Център за документация и проучвания (Cedoca), Белгия;
- ✓ Служба за имиграция и натурализация, Отдел за информация за държавите и езиков анализ (OCILA), Нидерландия;
- ✓ Организация за бежанци, убежище и миграция (ORAM).

Следните организации са прегледали настоящото ръководство:

- ✓ Датска имиграционна служба, Информация за държавата на произход, Дания;
- ✓ Служба на Върховния комисар на ООН за бежанците (ВКБООН), Отдел за международна закрила;
- ✓ Lilian Tsourdi, Академична мрежа „Одисеус“/Свободен университет Брюксел (ULB).

EASO изказва благодарност за приноса на участниците в работната среща „Информация за държавата на произход (ИДП) и лесбийки, гейове, бисексуални, транссексуални и интерсексуални лица (ЛГБТИ)“, организирана от EASO на 20 и 21 май 2014 г. в Малта. Много национални практики, инструменти, източници и предложения, обменени от участниците по време на работната среща, са включени в ръководството.

EASO благодари още на Lifos, Център за информация за държавата на произход и анализ (Шведска агенция по миграция, Швеция), за споделянето на неговия опит в събирането на информация относно ЛГБ по време на мисии за установяване на фактите.

Ако желаете да споделите мнения за този документ, свържете се с EASO на: CIDA@easo.europa.eu

Информация от документа или самият документ следва да се цитира по следния начин:

EASO (Европейската служба за подкрепа в областта на убежището), *Проучване на положението на лесбийките, гейовете и бисексуалните лица (ЛГБ) в държавите на произход, Поредица практически ръководства на EASO*, март 2015 г., <http://easo.europa.eu/asylum-documentation/easo-publication-and-documentation/>, дата на достъп.

Съдържание

БЛАГОДАРНОСТИ.....	3
Съкращения	6
1. Въведение	8
Обхват и цели на ръководството	8
Основните факти.....	8
Предизвикателствата	10
Отговорите	11
Методологията.....	11
Преглед на съдържанието	12
2. Терминология	13
Различия в понятията и термините	14
Понятия, използвани от ЛГБ за самоопределяне.....	15
3. Съдържание и въпроси за проучването.....	18
Съдържание на доклад за ИДП относно ЛГБ.....	18
Въведение/забележка за отказ от отговорност.....	19
Въпроси за проучване (неизчерпателни).....	20
Нормативна уредба	21
Прилагане на законодателството	22
Отношение от страна на представители на държавата	23
Отношение от страна на недържавните участници.....	24
Социален живот	25
4. Общ преглед на източниците.....	26
Използване на разнообразни източници.....	26
Правителствени органи	27
Международни неправителствени организации (НПО)	27
Международни специализирани (ЛГБ) НПО.....	27
Местни НПО	28
Органи на ООН.....	29
Органи на ЕС.....	29
Академични/изследователски институти или центрове	29
Медии (общи и специализирани)	30
Списания в областта на обществените науки/проучвания на медицински списания или центрове (ХИВ)	30
Портали за ИДП и обществени медии като платформи за източници.....	31
Източници, които не са ИТ-базирани.....	32
Книги	32
Конференции/семинари.....	33
Документални филми/филми	33
Мисии за установяване на фактите	33
Устни източници	34

5. Инструменти за проучване, наблюдение и обмен на информация	36
Ключови думи/термини за търсене	36
Онлайн инструменти	37
Други инструменти	37
Примери за национални практики/инструменти.....	38
„Проект за хармонизиране на ИДП относно ЛГБ“ (Белгия, Служба на генералния комисар за бежанците и лицата без гражданство, CGRA/Cedoca)	38
„Фокусна група относно ЛГБТИ“ (Франция, Office français de protection des réfugiés et apatrides, OFPRA)	38
„Вътрешни насоки“ (Швеция, Шведска агенция по миграция/Lifos)	39
6. Ограничения за проучването	40
Когато времето е ограничено	40
Когато се открива ограничена информация или изобщо липсва такава.....	40
Приложение I: Контролен списък за проучване и качество	42
Приложение II: Списък на източниците	44
Specialised NGOs	45
Specialised platforms/networks/portals	46
Specialised regional NGOs — Africa	47
Specialised regional NGOs — Asia.....	48
Specialised regional NGOs — Europe	48
Specialised regional NGOs — Latin America	48
Non-specialised NGOs.....	49
Non-specialised portals	50
Health-related organisations	50
European bodies	51
UN organisations	51
National asylum administrations	52
Universities — Research centres/institutes	53
Media (specialised and non-specialised).....	54
Blogs	55
Others.....	55
Библиография.....	56

Съкращения

Accord	Австрийски център за проучвания и документация относно държавата на произход и убежището
СПИН	синдром на придобитата имунна недостатъчност
Cedoca	Център за документация и проучвания (CGRS, Белгия)
CGRS:	Служба на генералния комисар за бежанците и лицата без гражданство (Белгия)
ИДП	информация за държавата на произход
DCR	Нидерландски съвет за бежанците
DIDR	Отдел за информация, документация и проучвания (OFPRA, Франция)
EASO	Европейска служба за подкрепа в областта на убежището
ЕС	Европейски съюз
МУФ	мисия за установяване на фактите
GLAAD	Съюз на гейовете и лесбийките срещу клеветата
HFHR	Хелзинкка фондация за правата на човека
ХИВ	човешки имунодефицитен вирус
HRW	Хюман Райтс Уоч
IGLHRC	Международна комисия по правата на човека на гейовете и лесбийките
ILGA	Международна асоциация на лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните и интерсексуалните лица
ЛГБ	лесбийки, гейове и бисексуални (лица)
ЛГБТ	лесбийки, гейове, бисексуални и транссексуални (лица)
ЛГБТИ	лесбийки, гейове, бисексуални, транссексуални и интерсексуални (лица)
ЛГБТИК	лесбийки, гейове, бисексуални, транссексуални, интерсексуални и куйър (лица)
ССА	съвременен стандартен арабски език
МСМ	мъже, които правят секс с мъже
НПО	неправителствена организация
СВКПЧ	Служба на върховния комисар по правата на човека
ОСІА	Отдел за информация за държавите и езиков анализ (Нидерландия)
OFPRA	Френски отдел за закрила на бежанците и лицата без гражданство (Франция)
ORAM	Организация за бежанци, убежище и миграция
RSS	много просто разпространение
СПН	сексуален и полов неконформизъм
SMB	Шведска агенция по миграция (известна в миналото като Шведски съвет по миграция)
СОПИ	сексуална ориентация и полова идентичност

SSRN	Изследователска мрежа за обществени науки
ППБ	полово предавани болести
UK	Обединено кралство
ULB	Свободен университет Брюксел
ООН	Организация на обединените нации
ВКБООН	Служба на върховния комисар на ООН за бежанците
ЖСЖ	жени, които правят секс с жени

1. Въведение

Обхват и цели на ръководството

Макар да притежава много методологични сходства с други типове проучвания на ИДП, изготвянето на доклад за положението на ЛГБ в държавите на произход се превръща в трудна задача по няколко причини (различни термини за търсене, оскъдни източници, обща информация и др.). Запознаването с терминологията, местните условия и типовете източници, разбирането на съответните въпроси за проучване и търсени термини, както и сдобиването с алтернативни източници на информация може да подготви по-добре изследователя, който се изправя пред трудностите на тази тематика.

Настоящото ръководство има за цел да даде основни познания, както и полезни съвети и източници за проучване на положението на ЛГБ в държавите на произход.

Ръководството следва да се използва заедно с **приложение II**, което предоставя списък с източници и техните интернет адреси. При необходимост електронната версия на ръководството ще бъде актуализирана, така че да позволява редовно обновяване на списъка с интернет адреси. Най-новата версия ще бъде достъпна на уебсайта на EASO на адрес: <http://easo.europa.eu/asylum-documentation/easo-publication-and-documentation/>

Ръководството набляга върху проучване на положението на ЛГБ, доколкото транссексуални и интерсексуални жалбоподатели, търсещи международна закрила, се срещат рядко. За да не се изключват потенциални въпроси за проучване, свързани с транссексуалните и интерсексуалните лица, речникът на термините (глава 2) и списъкът на източниците (приложение II) обхващат тези две групи. В ръководството се използва съкращението **ЛГБ** за „**лесбийки, гейове и бисексуални лица**“, освен в случаите, когато се цитират други източници, ползващи различни акроними (като например ЛГБТ; ЛГБТИ — лесбийки, гейове, бисексуални, транссексуални и интерсексуални лица).

Ръководството следва да послужи на опитни и неопитни лица, проучващи ИДП⁽¹⁾, както и на лица, работещи по конкретни случаи, които провеждат проучване на ИДП. Освен това може да подпомага адвокати, лица, предоставящи правна помощ, и съдии, участващи в процеса на предоставяне на убежище.

Ръководството следва да бъде ползвано за консултация заедно с *Методиката на EASO за изготвяне на доклад във връзка с информацията относно държавата на произход*⁽²⁾ и *Общите насоки на ЕС за обработване на информация за държавата на произход (ИДП)*⁽³⁾, които предоставят общата рамка на методиката във връзка с ИДП и стандартите за качество.

Настоящото ръководство е публичен документ.

Проучването за тази версия на ръководството е завършено през февруари 2015 г.

Основните факти

Оказва се, че през последните няколко десетилетия в много части на света отношението към ЛГБ значително се е променило. ЛГБ са отстоявали и са получили признание на своите човешки права, като например правото на недискриминация и правото на неприкосновеност на личния и семейния живот. Този напредък обаче не е повсеместен, тъй като някои държави се сблъскват с нарастване на хомофобията, а други не са успели да декриминализират или допълнително са криминализирали хомосексуалността. В някои отношения различията между тези държави са се задълбочили през последните години⁽⁴⁾. В този контекст някои ЛГБ напускат държавите си на произход и търсят международна закрила.

⁽¹⁾ Понятията „лице, проучващо ИДП“ или „специалист по ИДП“ в ръководството се използват за лице, което предоставя услуги, свързани с ИДП, в помощ на работещите в областта на убежището. Лицето, проучващо ИДП, събира, подбира и потвърждава ИДП, като често изготвя продукти, свързани с ИДП. Освен това то често прави проучвания или разследвания по въпроси, свързани с ИДП, за да провери факти, събития или ситуации и да увеличи познанията си за конкретна държава.

⁽²⁾ EASO, *Country of Origin Information Report Methodology*, юли 2012 г.

⁽³⁾ Европейски съюз, *Общи насоки на ЕС за обработване на информация за държавата на произход (ИДП)*, април 2008 г.

⁽⁴⁾ Вестник „The Economist“ *The Gay divide*, 11 октомври 2014 г.

В своите „Насоки относно искания за предоставяне на статут на бежанец, основаващи се на сексуална ориентация и/или полова идентичност в контекста на член 1A(2) от конвенцията от 1951 г. и/или протокола от 1967 г. за статута на бежанците“ ВКБООН посочва следното:

Сексуалната ориентация или полова идентичност на кандидата може да бъде от значение при искане за предоставяне на статут на бежанец, когато той/тя се страхува от преследване поради своята действителна или възприемана сексуална ориентация и/или полова идентичност, която не съответства или не се възприема като съответстваща на преобладаващите политически, културни или социални норми. Пресечната точка на пол, сексуална ориентация и полова идентичност заема съществено място при преценката на искания, поставящи въпроса за сексуалната ориентация и полова идентичност. Вредата вследствие на несъответствие с очакваните роли на половете често е основен елемент в тези искания [добавено подчертаване]⁽⁵⁾.

Член 10 от **Директивата на Европейския съюз (ЕС) относно признаването** определя, че сексуалната ориентация може да бъде изтъкната като един от петте съществуващи мотива за преследване:

*В зависимост от условията, преобладаващи в държавата на произход, специфична социална група може да бъде и група, чиито членове имат като обща характеристика определена сексуална ориентация. Сексуалната ориентация не може да се разбира като включваща деяния, обявени за престъпления от вътрешното законодателство на държавите членки. Аспектите, свързани с равноправието между мъжете и жените, включително **половата идентичност**, се отчитат надлежно за определянето на принадлежността към дадена социална група или за определяне на характеристика на такава група [добавено подчертаване]⁽⁶⁾.*

ЛГБ могат да бъдат подложени на преследване и дискриминация по различни начини, както обобщава ВКБООН:

„Лесбийките могат да бъдат подложени на преследване заради своя пол и сексуална ориентация и по-често могат да бъдат обект на престъпления на честта и на изнасилване от страна на частни извършители, включително членове на семейството и общността. Техният социален и икономически статус може да затрудни достъпа им до процедурите за предоставяне на убежище, полиция и други форми на закрила и подкрепа в държавите, предоставящи убежище.

Гейовете обикновено имат по-публичен живот, като в резултат на това често са изложени на непосредствена опасност от посегателство, особено от страна на политически участници в държави, в които хомосексуалното поведение на мъжете е престъпно деяние. Гейовете могат да не желаят да разкрият пред властите или доставчиците на услуги сексуалните злоупотреби, на които са станали жертва.

Бисексуалността в много страни не се разбира правилно. Бисексуалните лица изпитват привличане към лица и от противоположния, и от своя пол, но биват преследвани заради еднополовото си поведение. Те считат сексуалната си ориентация за непостоянна и гъвкава, като създават погрешната представа, че тяхната сексуалност е въпрос на избор, а не на идентичност“ [добавено подчертаване]⁽⁷⁾.

Тъй като хора от различни държави подават молби за международна закрила, основаващи се на тяхната сексуална ориентация, съществува нарастваща нужда от информация за положението на ЛГБ в съответните им държави на произход. Тази нужда се потвърждава от Резолюцията на Европейския парламент от 4 февруари 2014 г. относно „пътната карта на ЕС срещу хомофобията и дискриминацията въз основа на сексуалната ориентация и полова идентичност“. В същата ЕС призовава органите в областта на убежището да гарантират, че „**законовото и социалното положение на ЛГБТИ лица в държавите на произход е системно документирано** и че тази информация е достъпна за лицата, които вземат решения в областта на убежището, като част от информацията относно държавата на произход“ [добавено подчертаване]⁽⁸⁾.

Въпреки че, както беше посочено, документирането на положението на ЛГБ в държавите на произход притежава много методологични сходства с други типове работа с ИДП, проучването на ЛГБ може да се превърне в трудна задача, а понякога и в сериозно предизвикателство.

⁽⁵⁾ UNHCR, *UNHCR guidelines on international protection No. 9*, 23 октомври 2012 г.

⁽⁶⁾ Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (преработен текст).

⁽⁷⁾ ВКБООН, *Need to know guidance 2*, 2011 г.

⁽⁸⁾ Резолюция на Европейския парламент от 4 февруари 2014 г. относно пътната карта на ЕС срещу хомофобията и дискриминацията въз основа на сексуалната ориентация и полова идентичност.

Предизвикателствата

- **Разбиране на разглеждания проблем**

Общите познания по въпросите, свързани с ЛГБ, помагат на лицата, проучващи ИДП, да извлекат релевантната **правна и неправна информация** и да докладват за тези въпроси **ясно и изчерпателно**⁽⁹⁾.

Особено важно е да се разбира терминологията, използвана в различните държави по отношение на ЛГБ, както и културните различия в изразите на сексуална ориентация и полова идентичност, за да се проведат проучванията по **ефективен и обективен** начин. Проучването на ИДП може лесно да се повлияе от културната среда на проучващото лице. Предубежденията относно това как ЛГБ следва да се държат и да представят себе си, могат да повлияят на начина на събиране на информация от държавите на проучващото лице.

- **Оскъдна, непълна и обща ИДП**

Дори количеството и качеството на информацията за положението на ЛГБ в държавите на произход да се е увеличило от началото на 90-те години на ХХ век насам, тя често е оскъдна, непълна и обща по характер, което създава затруднения за лицето, проучващо ИДП, и в крайна сметка за лицата, работещи по конкретни случаи/вземачи решения, при цялостното разглеждане на такива случаи⁽¹⁰⁾.

Положението на ЛГБ в някои държави може да е **слабо документирано** по различни причини. Заклеймяването, с което се свързва това население, може да е причина за несъобщаването на много случаи; освен това възможностите на международни и местни групи за наблюдение и документиране на злоупотреби в много държави все още са ограничени⁽¹¹⁾. В други случаи „нарасналата активност често среща атаките на защитниците на правата на човека, което възпрепятства документирането на нарушенията“⁽¹²⁾. Документирането на преследване от страна на държавата — когато рядко се образува съдебно производство или обвиненията са неясни — също може да е трудно.

Много източници предоставят информация **единствено за гей мъже**, доколкото достъпната информация за положението на лесбийките и бисексуалните лица е по-малко поради различни причини (например те може да не са толкова „видими“)⁽¹³⁾. Макар някои източници да представят дадена информация като релевантна за „ЛГБ“, информацията може да се ограничава до положението на гей мъжете.

В допълнение, ИДП обикновено се съсредоточава върху положението на ЛГБ **като цяло**. Положението на ЛГБ обаче може да бъде сериозно повлияно от **индивидуални фактори**, като например пол, социално-икономически статус, религия, география, социална мрежа, отношение на семейството и (не)спазване на преобладаващите норми⁽¹⁴⁾. Възможно е тези фактори невинаги да бъдат включени в общите доклади за ЛГБ.

В контекста на горепосочените затруднения лицето, проучващо ИДП, може да се сблъска с липса на информация или липса на конкретни детайли относно положението на ЛГБ. Оскъдността или липсата на информация не означава автоматично, че положението на ЛГБ не е проблематично. Дори когато има информация, тя може да изглежда противоречива. Например в някои държави видима и понякога социално приета група на ЛГБ може в същото време да понася актове на репресия, включително държавна репресия⁽¹⁵⁾.

⁽⁹⁾ EASO, *Работна среща за ИДП и ЛГБТИ*, проведена на 20–21 май 2014 г.

⁽¹⁰⁾ LaViolette, N., *Independent human rights documentation and sexual minorities: an ongoing challenge for the Canadian refugee determination process*, април–юни 2009 г., стр. 437–476. Вж. още: Център за изучаване на бежанците [Refugee Studies Centre], *Sexual orientation in refugee status determination*, април 2011 г.; Jansen, S., Spijkerboer, T., *Fleeing homophobia, asylum claims related to sexual orientation and gender identity in Europe*, септември 2011 г.

⁽¹¹⁾ LaViolette, N., *Independent human rights documentation and sexual minorities: an ongoing challenge for the Canadian refugee determination process*, април–юни 2009 г., стр. 437–476. Вж. още: UNHCR, *UNHCR guidelines on international protection No. 9*, 23 октомври 2012 г.

⁽¹²⁾ UNHCR, *UNHCR guidelines on international protection No. 9*, 23 октомври 2012 г.

⁽¹³⁾ Jansen, S., Spijkerboer, T., *Fleeing homophobia, asylum claims related to sexual orientation and gender identity in Europe*, септември 2011 г. Вж. още: UK, Home Office, *Sexual identity issues in the asylum claim*, 11 февруари 2015 г.

⁽¹⁴⁾ EASO, *Работна среща за ИДП и ЛГБТИ*, проведена на 20–21 май 2014 г. Вж. още: UNHCR, *UNHCR guidelines on international protection No. 9*, 23 октомври 2012 г.

⁽¹⁵⁾ EASO, *Работна среща за ИДП и ЛГБТИ*, проведена на 20–21 май 2014 г.

Отговорите

В отговор на горепосочените проблеми и на Резолюцията на Европейския парламент⁽¹⁶⁾, EASO организира **работна среща на 20 и 21 май 2014 г.** за лицата, проучващи ИДП, на тема „ИДП и лесбийки, гейове, бисексуални, транссексуални и интерсексуални лица“. Целта на срещата беше да се открият и обменят съществуващи добри практики и експертен опит на национално и европейско равнище⁽¹⁷⁾.

Срещата показва, че различните звена за ИДП в държавите от ЕС+⁽¹⁸⁾ вече са придобили ценен практически опит в проучването на положението на ЛГБ в държавите на произход и са разработили полезни инструменти, като например контролни списъци за проучване, стандартизирани съдържания, показатели за проучване, списъци с източници и целенасочени МУФ (вж. глава 5).

Организацията за бежанци, убежище и миграция (ORAM) и ВКБООН, които бяха представени на работната среща, също са придобили опит в тази област. ВКБООН скоро ще разработи пакет Насоки за допустимост по отношение на искания, свързани със сексуалната ориентация и половата идентичност (СОПИ) (вж. глава 4)⁽¹⁹⁾. ORAM е публикувала доклади за държава на произход относно правните и социалните условия за сексуалните и половите малцинства в различни държави (вж. глава 4)⁽²⁰⁾.

Срещите във връзка с ИДП и ЛГБТИ обаче показват, че **познанието, добрите практики и инструментите за проучвания не са широкодостъпни.**

След тази среща бяха създадени две групи — работна група и група за партньорска проверка⁽²¹⁾, които да изготвят практическо ръководство, като използват най-добрите практики и инструменти, разработени от държавите от ЕС+ и гражданското общество, както и резултатите от работната среща, организирана от EASO през май 2014 г. Настоящото ръководство представлява резултатът от тези съвместни усилия. Методологията, използвана за изготвянето на настоящото ръководство, е описана по-долу.

Методологията

През октомври 2014 г. споменатата по-горе работна група, съставена от специалисти по ИДП от държавите от ЕС+, ORAM и EASO, проведе среща с цел определяне на съдържанието на ръководството и разпределяне на задачите. Съдържанието беше определено въз основа на потребностите, формулирани от държавите от ЕС+ по време на работната среща през май 2014 г. Процесът на редакция продължи от октомври 2014 г. до февруари 2015 г.

През февруари 2015 г. беше направен преглед от експерти от държавите и организациите, включени в списъка на оценителите в раздел „Благодарности“⁽²²⁾. Всички коментари, направени от оценителите, бяха взети предвид и повечето от тях бяха приложени в окончателния вариант на настоящия доклад.

Настоящото ръководство представя информация (добри практики, полезни инструменти и източници), събрана по време на работната среща през май 2014 г. То включва също така информация, събрана от различни източници (насоки, методология, наръчници, периодични издания, статии и др.). Освен това то се основава на практическия опит на лицата, проучващи ИДП, които са натрупали опит в проучването на положението на ЛГБ.

⁽¹⁶⁾ Резолюция на Европейския парламент от 4 февруари 2014 г. относно пътната карта на ЕС срещу хомофобията и дискриминацията въз основа на сексуалната ориентация и половата идентичност.

⁽¹⁷⁾ В работната среща, продължила ден и половина, взеха участие специалисти в областта на ИДП от повече от 12 държави от ЕС и представители на ВКБООН, Нидерландският съвет за бежанците (DCR), Хелзинкската фондация за правата на човека (HFHR), ORAM, СОС Нидерландия. По време на събитието участниците обсъждаха как ИДП може да подпомогне преценката на исканията на ЛГБТИ и как да се проучва и оценява ИДП, свързана със сексуалната ориентация и/или половата идентичност. Участниците обмениха още и национални практики (вж. глава 5), полезни инструменти и източници, а поканените лектори представиха тематични презентации.

⁽¹⁸⁾ В ръководството „държави от ЕС+“ означава държавите – членки на ЕС, заедно с асоциираните държави Норвегия и Швейцария.

⁽¹⁹⁾ Насоките на ВКБООН ще включват 10 глави за конкретни държави с ИДП относно лицата с различна сексуална ориентация и полова идентичност. ВКБООН ще публикува Насоките за допустимост през 2015 г., като те ще бъдат достъпни в Refworld.

⁽²⁰⁾ Вж. публикациите на ORAM на адрес: <http://www.oraminternational.org/en/publications>, достъп на 3 декември 2014 г.

⁽²¹⁾ Работната група беше създадена през септември 2014 г. след покана за изразяване на интерес. Белгия (CGRS/Cedoca), Нидерландия (IND/OCILA), ORAM и EASO са членове на тази работна група.

⁽²²⁾ Оценителите, извършващи партньорска оценка, включват ВКБООН, Дания (Имиграционна служба, ИДП) и Lilian Tsourdi (Академична мрежа „Одисеус“/Свободен университет Брюксел).

Учебен модул на EASO: пол, полова идентичност и сексуална ориентация²³

Наскоро EASO разработи нов **учебен модул** за работещи по конкретни случаи служители и за други професионалисти в областта на убежището в ЕС относно „**Пол, полова идентичност и сексуална ориентация**“. Модулът следва смесената методика на учене на програмата за обучение на EASO, комбинираща метод на електронно обучение и занятия на живо. Целта на модула е да даде възможност на обучаващите се:

- да обяснят как техният личен опит и отношението им към пола, половата идентичност и сексуалната ориентация влияе върху начина, по който те обработват исканията за международна закрила;
- да откриват факторите, свързани с пола, половата идентичност и сексуалната ориентация, когато обработват искания за международна закрила;
- да прилагат подходящ подход спрямо пола, половата идентичност и сексуалната ориентация, когато обработват искания за международна закрила.

Учебният модул на EASO се позовава на значението на ИДП при проучването на сексуалните и половите малцинства и предоставя препратки към различни източници. Връзка към настоящото ръководство е предоставена в електронния вариант на модула.

Преглед на съдържанието

Глава 2 показва значението на терминологията, когато се говори за ЛГБ. Тя има за цел:

- ✓ да представи обширно понятията и термините, отнасящи се до ЛГБ;
- ✓ да покаже голямото разнообразие в употребата на термини чрез конкретни примери;
- ✓ да акцентира върху важността на разбирането на значението и допълнителното значение на термините.

В края на главата е поместен **речник** на най-често използваните термини от областта на СОПИ.

Глава 3 включва:

- ✓ примерно стандартизирано съдържание на доклад във връзка с ИДП;
- ✓ кратко описание на възможните раздели/подраздели;
- ✓ списък с въпроси за проучване към всеки раздел, които да ръководят проучващото ИДП лице.

Глава 4 има за цел:

- ✓ да направи общ преглед на видовете достъпни източници;
- ✓ да даде насоки относно информацията, предоставена от видовете източници.

Тази глава няма за цел да изброи или опише източниците на информацията относно ЛГБ, тъй като такъв списък се съдържа в приложение II (вж. по-долу). Следователно глава 4 следва да се разглежда във връзка с **приложение II**.

Глава 5 разглежда думи за търсене и инструменти/съвети за онлайн търсене, които могат да бъдат полезни за ефективното търсене и за наблюдение на положението на ЛГБ в държавите на произход. Освен това тази глава съдържа списък на инструменти за по-добър обмен на информацията между държавите от ЕС+.

Глава 6 дава насоки за случаите, когато времето за проучване на положението на ЛГБ в определена държава е ограничено или когато се открива ограничена информация или изобщо липсва такава.

Приложения

Приложение I представлява контролен списък за проучване и качество, който обобщава основните принципи на ИДП и стандартите за качество, описани в ръководството.

Приложение II предоставя списък с източници и техните интернет адреси. Източниците са разделени по „видове“, като всеки източник е описан накратко.

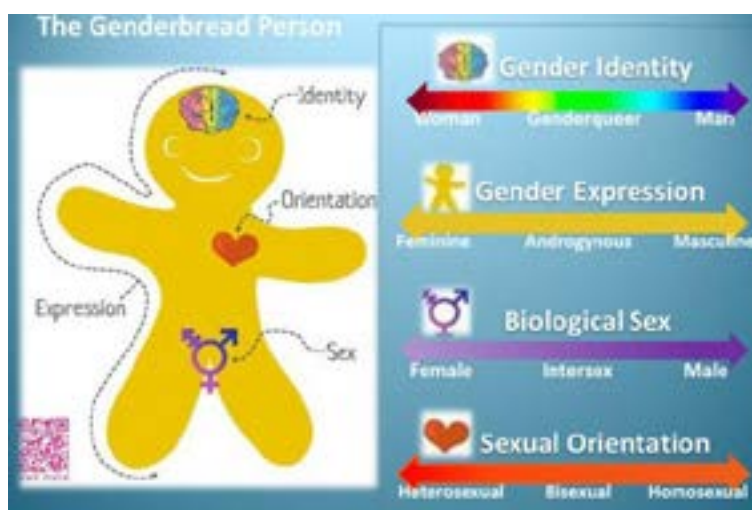
⁽²³⁾ За допълнителна информация относно учебния модул на EASO се свържете с: Vulnerablegroups@easo.europa.eu

2. Терминология

Тъй като терминологията относно ЛГБ е толкова разнообразна и нестандартизирана, важно е да се разбере значението на използването на определени термини, когато се извършва проучване и се пише за положението на ЛГБ. Това ще помогне на лицето, проучващо ИДП, да разпознава тези термини, когато прави проучвания онлайн. Ще помогне на изследователя и когато интервюира устни източници. Познаването на термините, които трябва да се използват, може да окаже огромно въздействие върху резултатите. В глави 4 и 5 ще видим какви са практическите последици от разбирането на терминологията относно ЛГБ.

На първо място е важно запознаването с различните понятия, свързани със сексуалната ориентация, половата идентичност и изразяването. **Четири отделни, при все това свързани понятия** могат да бъдат разграничени, както е показано на изображението⁽²⁴⁾ по-долу:

- **Полова идентичност** се отнася до дълбокото вътрешно и индивидуално изживяване на всеки човек като мъж, жена или друг пол, което може да не съответства на пола по рождение⁽²⁵⁾.
- **Изразяване на пола** (или „представяне на пола“) се отнася до външния вид, облеклото, маниерите и поведението, чрез които индивидите представят своята полова идентичност⁽²⁶⁾.
- **Биологичен пол** се отнася до биологичните и физиологичните характеристики, които определят мъжете и жените. Биологичните и физиологичните характеристики включват половите хромозоми, половите жлези, половите хормони, вътрешните репродуктивни органи и външните гениталии⁽²⁷⁾.
- **Сексуална ориентация** се отнася до способността на човек за дълбоко емоционално, нежно и/или сексуално привличане и сексуални връзки с лица от различен пол, от същия пол или повече от един пол⁽²⁸⁾.

Източник: <http://itspronouncedmetrosexual.com/2011/11/breaking-through-the-binary-gender-explained-using-continuum/>

На второ място, **няма уеднаквена терминология** по отношение на различните сексуални ориентации и полови идентичности. В родните езици на много от лицата, подаващи молба за международна закрила, терминологията е оскъдна и обща или може да носи отрицателна конотация. В някои култури използваната терминология не съответства на идентичностите на ЛГБ (вж. примера на Сенегал по-долу). Поради големите различия между езиците и културите е подвеждащо да се използва опростена терминология. Освен това понятията, отношенията и терминологията не са постоянни, а се изменят във времето.

⁽²⁴⁾ It's Pronounced Metro Sexual, *The Gender bread person*, 2012 г.

⁽²⁵⁾ The Yogyakarta Principles, *Yogyakarta principles on the application of international human rights law in relation to sexual orientation and gender identity*, март 2007 г.

⁽²⁶⁾ ORAM, *Blind Alleys, Part I: Guidance for NGOs, governments, UNHCR program funders, glossary of terms*, февруари 2013 г.; ORAM, *Country of origin report: sexual and gender minorities – Uganda*, 7 ноември 2014 г.

⁽²⁷⁾ ORAM, *Blind Alleys, Part I: Guidance for NGOs, Governments, UNHCR and Program Funders, Glossary of Terms*, февруари 2013 г.; ORAM, *Country of Origin Report: Sexual and Gender Minorities – Uganda*, 7 ноември 2014 г.

⁽²⁸⁾ The Yogyakarta Principles, *Yogyakarta principles on the application of international human rights law in relation to sexual orientation and gender identity*, март 2007 г.

Различия в понятията и термините

Както беше посочено по-горе, важно е да се разбере, че понятията, свързани с различните сексуални ориентации и полови идентичности, силно се различават в различните (суб)култури, държави/региони и могат да се изменят във времето⁽²⁹⁾. Термините могат още да се менят за отделните лица и дори да се различават в различен контекст.

В много езици споменаването на хомосексуалността се свързва с табу и/или срам. По правило колкото е по-силно това табу, толкова по-оскъдна е терминологията. Следователно в тези култури широко разпространените вестници и електронни медии на местния език са склонни да използват пренебрежителни и ненюансирани термини.

Освен това съществуват различни термини за сексуално „активни“ и „пасивни“ партньори при мъже, които правят секс с мъже (МСМ). Отношението към „активния“ партньор обикновено не е толкова отрицателно, дори понякога той не се възприема като хомосексуален, докато „пасивният“ партньор често се приема „по-негативно“, като „истински“ хомосексуалист.

Доколкото се срещат **положителни, утвърждаващи термини**, те по-често се откриват в **изданията на чужд език** и най-вече в електронните медии, насочени към чужденци, местно население, намиращо се под западно влияние, и диаспорни общности на ЛГБ.

Арабският език е показателен пример: докато еднополовите връзки/поведение са обичайни за Средния изток и региона на Северна Африка, темата е строго табу за Мароко и държавите от Персийския залив. Класическият арабски език не съдържа широко използвани положителни термини за ЛГБ⁽³⁰⁾. Официалната дума на стандартен арабски език (съвременен стандартен арабски или „ССА“) за хомосексуалист е *Mithliiya jinsiya*, буквално преведено от гръцки език *Homoios seksus. Shouzouzjins* или *Shatha Jinsiya* („анормална сексуалност“) се използва за описание на т.нар. „анормални сексуални практики“, но също и за описание на хомосексуалността⁽³¹⁾. Твърде обидното *LuuTii* или *Al-Luti* (препращащо към историята за Лут от Библията/Корана) често се използва в разговорната реч⁽³²⁾. През последните години неутралният положителен термин *Mithly/Misly* („същият“) се използва от някои общности на ЛГБ⁽³³⁾, но употребата му е ограничена преди всичко до диаспорните общности. Няма вероятност нито думата *LuuTii*, нито *Mithly* да бъде срещната в общите медии на която и да било арабскоговоряща държава. Местните диалекти съдържат много различни думи, като всички те са доста обидни, например *Zamel* (в Мароко), *Khawell*, *Khaniith*, *Manyak* и *Sjadh*, които се използват в разговорната реч, но понякога и в местната преса⁽³⁴⁾.

По същия начин в **Уганда** самоопределящите се сексуални и полови малцинства (включително транссексуални, гей, лесбийки, някои бисексуални лица и техни поддръжници) обикновено използват полунезнания, произлизащ от суахили термин „*kuchu*“, за да се назовават един друг и самите себе си⁽³⁵⁾. Таблоидите в Уганда говорят за „хомосексуалисти“ или „гейове“, като често използват „гейове“ като злостна критика срещу „западната“ идентичност и „западното“ влияние⁽³⁶⁾. Хетеросексуалните **кенийци** понякога наричат своите хомосексуални съграждани „*Volkswagen*“ или „*Beetle*“, с което искат да покажат, че хомосексуалността идва отвън, а не е „кенийска“⁽³⁷⁾.

Такава несъизмерима, сложна и диференцирана употреба на терминология е обичайна за повечето езици. Степента, в която неутралната или положителна терминология, използвана от самите ЛГБ, се среща в **общата преса**, може да бъде силен показател за социалното приемане. Както ще видим (глава 3), социалното приемане е една от темите, която изследователят може да се наложи да проучи, когато пише доклад за положението на ЛГБ.

⁽²⁹⁾ В миналото в някои местни езици наистина са съществували неутрални термини за еднополово поведение, но след навлизането на колониализма, християнството или исляма са били забравени и са изчезнали, както например се е случило в някои африкански общества.

⁽³⁰⁾ За обсъждане на различните арабски термини вж. Ganly, Katharine, *Arab world: trouble for gay travels in the Muslim world*, публикувано на 15 юли 2009 г.

⁽³¹⁾ Ganly, Katharine, *Arab world: trouble for gay travels in the Muslim world*, публикувано на 15 юли 2009 г.

⁽³²⁾ Palmer, Bryan, *How do you say gay in Arabic? A brief linguistic history of Middle Eastern homosexuality*, 16 август 2012 г.

⁽³³⁾ Bint el Nas, *Glossary of Arabic terms*, юли 2003 г.

⁽³⁴⁾ Moscas De Colores, *Gay dictionary: Arabic*, n.d.; Bint el Nas, *Glossary of Arabic terms*, юли 2003 г.; Coolslang, *Arabic slang dictionary with English translation* [онлайн речник], n.d.; LA Times, *Maroko: New magazine braves risks to give voice to Arab homosexuals*, 28 април 2010 г.

⁽³⁵⁾ Canavera Mark, *The Kuchu Beehive*, публикувано на 2 август 2010 г.

⁽³⁶⁾ BBC News, *Ugandan 'homosexuals' named in Red Pepper paper*, 25 февруари 2014 г.

⁽³⁷⁾ Opanga Kwendo, *Kenya: What is this about tying aid to gay rights?*, публикувано на 10 декември 2011 г.

Понятия, използвани от ЛГБ за самоопределяне

Както беше посочено, **социално-икономическите фактори, чуждият език и достъпът до електронна комуникация** играят важна роля за това какви термини би използвало едно лице. Например много вероятно е образовани, заможни, живеещи в град и много пътували личности да използват термини като „гей“, „лесбийка“, „бисексуален“ и „транссексуален“, отколкото съответните им необразовани, бедни, живеещи в провинцията и непътували сънародници. Вероятно това е отражение на желание за идентифициране с установени понятия и общности на ЛГБ, които в много общества нямат еквиваленти.

В културите, където ЛГБ живеят в социална изолация и строго табу, те могат да използват много различни термини, с които да се назовават сами и помежду си. Може дори те да нямат терминология, с която да опишат собствената си сексуална ориентация или полова идентичност, особено ако нямат достъп до чуждоезични медии.

В **Сенегал** MSM, понякога използват термините „*ibbi*“ и „*yoos*“ за себе си и за да се назовават помежду си, като „*ibbi*“ се отнася за „женския“ или „рецептивен“ партньор, а „*yoos*“ се отнася за „мъжкия“ или „доминантен“ сексуален партньор⁽³⁸⁾. Други изцяло избягват тези стереотипни полови роли. Външни лица не знаят и не използват тези термини. Вместо това те най-често използват думата, която понастоящем носи отрицателен смисъл, „*goor jigeen*“ (буквално мъж-жена) и/или „*pédé*“ (считана от мнозина за пренебрежителна френска жаргонна дума за „педераст“) за обръщение към гей мъже и лица с нетипично полово поведение, както и няколко други термина⁽³⁹⁾.

В зависимост от степента на табу и/или срам в дадена държава може ЛГБ изцяло да избягват термини, с които да се самоопределят.

Важно е да се разбере, че ЛГБ също могат да влияят върху употребата и конотацията на терминологията. Нидерландското гей движение например започнало да използва твърде обидната дотогава нидерландска дума *Flikker* (*Faggot*⁽⁴⁰⁾), за да се организират (сформирали *Flikker* групи из цялата страна). По този начин движението направило опит да заличи твърде отрицателната конотация на думата и да я възроди. Възможно е също така ЛГБ да се дистанцират от често използвани на запад термини/понятия — като например „гей“ и „хомосексуалист“ — поради отрицателната конотация, която носят за тях.

По-долу следва речник, който може да послужи за ориентир сред най-често използваните термини, свързани със СОПИ:

Речник на термините⁽⁴¹⁾ По азбучен ред

Бисексуален: термин, който се използва за описание на лице, което физически, романтично и/или емоционално е привлечено от мъже и жени⁽⁴²⁾ (или от повече от един пол)⁽⁴³⁾. Бисексуалната идентичност не е непременно равностепенна на еднакво сексуално влечение към двата пола.

Цисджендър: термин за хора, чиято полова идентичност и полово изразяване съответстват на пола им по рождение и на обществените очаквания, свързани с техния пол⁽⁴⁴⁾.

ЖКМ: акроним за „жена към мъж“, най-вече употребяван за означаване на лице с трансформация от жена към мъж. Лице, което по рождение е от женски пол, но се идентифицира като мъж. Нарича се още транс мъж⁽⁴⁵⁾.

⁽³⁸⁾ Beyrer Chris, Wirtz Andrea L., Walker Damian, Johns Benjamin, Sifakis Frangiscos and Baral Stefan D., *The Global HIV epidemics among men who have sex with men*, 2011 г.

⁽³⁹⁾ Cedoca, *Subject Related Briefing „Sénégal: Situation actuelle de la communauté homosexuelle et MSM“*, 12 февруари 2013 г.

⁽⁴⁰⁾ „Faggot“, което буквално означава „сноп пръчки“, се е използвало за означаване на изгарянето на еретици в средновековна Европа. Изгарянето на клада е било едно от наказанията за хомосексуалност по онова време. Вж.: Онлайн етимологичен речник; Berkowitz Eric, *Sex and punishment: four thousand years of judging desire*, 2012 г.

⁽⁴¹⁾ Определенията са взети от няколко източника, които са посочени за справка.

⁽⁴²⁾ ВКБООН, *Насоки на ВКБООН за международната закрила № 9*, 23 октомври 2012 г.

⁽⁴³⁾ The Bisexual Index [уебсайт], няма дата.

⁽⁴⁴⁾ ILGA, *ILGA-Europe glossary*, осъвременен: юли 2014 г.

⁽⁴⁵⁾ ILGA, *ILGA-Europe glossary*, осъвременен: юли 2014 г.

Гей: често използван термин за обозначаване на мъж, чието трайно физическо, романтично и/или емоционално влечение е към други мъже. „Гей“ също може да се използва за жени⁽⁴⁶⁾.

Социален пол: отнася се до вътрешното усещане и изживяване на всеки човек като мъж или жена и социалната структура, свързваща определени поведенчески модели с мъжки и женски роли, които се изменят в исторически план, при различните общества, култури и класи. Следователно социалният пол е тясно свързан с обществените очаквания и не е само въпрос на биология⁽⁴⁷⁾. Вж. още определението, дадено от ВКБООН (2002 г.): „Социалният пол засяга връзката между жени и мъже, основана на социално или културно изградени и определени идентичности, статус, роли и отговорности, които се възлагат на един или друг пол, докато полът е биологически предопределен“⁽⁴⁸⁾.

Насилие, свързано със социалния пол: насилие, насочено срещу лице, което се основава на неговия/нейния социален пол⁽⁴⁹⁾.

Изразяване на пола: демонстриране на половата идентичност и тази, която възприемат околните. Обикновено хората се стремят изразяването или представянето на пола им да съответства на половата им идентичност/идентичности, независимо от техния биологичен пол⁽⁵⁰⁾.

Полова идентичност: дълбокото вътрешно и индивидуално усещане за пол, което може да съвпада или да не съвпада с биологичния пол, включително личното усещане на тялото (което може да включва, по избор, промяна във външния вид на тялото или в неговата функция чрез медицински, хирургически или други способности), както и други прояви на пола, включително облекло, говор и маниери⁽⁵¹⁾.

Хомофобия: свързва се със страх, необоснован гняв, нетърпимост или/и омраза към хомосексуалността⁽⁵²⁾.

Хомосексуалист: описва хора, които са привлечени от хора от същия пол⁽⁵³⁾.

Интерсексуален: медицинско състояние, при което едно лице има вродена репродуктивна или полова анатомия и/или хромозомен набор, които не съвпадат с типичните биологични представи за мъж или жена. Дадено интерсексуално лице може да се определя като мъж, жена или друг пол, докато сексуалната му ориентация може да бъде лесбийска, гей, бисексуална, хетеросексуална, асексуална и др.⁽⁵⁴⁾

ЛГБ(ТИ): акроним на лесбийки, гейове, бисексуални, (транс и интерсексуални) лица.

Лесбийка: термин за жени, които имат трайно физическо, романтично и/или емоционално влечение към други жени⁽⁵⁵⁾.

МСМ: акроним за „мъже, които правят секс с мъже“, но не се идентифицират непременно като гей или бисексуални. Терминът често се употребява в областта на здравето като цяло, и по-конкретно при профилактиката на ХИВ/СПИН/ППБ⁽⁵⁶⁾.

МКЖ: акроним за „мъж към жена“. Обичайно употребяван за означаване на лице с трансформация от мъж към жена. Лице, което по рождение е от мъжки пол, но се самоопределя като жена. Наричано още „транс жена“⁽⁵⁷⁾.

Неконформизъм: неконформизмът означава случаите, в които едно лице не следва нормите, когато бива възприемано като различно поради особеностите, които притежава или се счита, че притежава,

⁽⁴⁶⁾ UNHCR, *UNHCR guidelines on international protection No. 9*, 23 октомври 2012 г.

⁽⁴⁷⁾ ILGA, *ILGA-Europe glossary*, осъвременен: юли 2014 г.

⁽⁴⁸⁾ UNHCR, *UNHCR guidelines on international protection no. 1*, 7 май 2002 г.

⁽⁴⁹⁾ EIGE, *Gender-based violence [уебстраница]*, няма дата.

⁽⁵⁰⁾ ILGA, *ILGA-Europe glossary*, актуализиран: юли 2014 г.

⁽⁵¹⁾ The Yogyakarta Principles, *Yogyakarta principles on the application of international human rights law in relation to sexual orientation and gender identity*, март 2007 г.

⁽⁵²⁾ ORAM, *Country of origin report, sexual and gender minorities, Uganda*, октомври 2014 г.

⁽⁵³⁾ ORAM, *Country of origin report, sexual and gender minorities, Uganda*, октомври 2014 г.

⁽⁵⁴⁾ UNHCR, *UNHCR guidelines on international protection No. 9*, 23 октомври 2012 г. За още определения вж.: OII, OII Intersex Network [уебсайт], няма дата.

⁽⁵⁵⁾ UNHCR, *UNHCR guidelines on international protection No. 9*, 23 октомври 2012 г.; ILGA, *ILGA-Europe Glossary*, осъвременен: юли 2014 г.

⁽⁵⁶⁾ ILGA, *ILGA-Europe glossary*, осъвременен: юли 2014 г.

⁽⁵⁷⁾ ILGA, *ILGA-Europe glossary*, осъвременен: юли 2014 г.

по рождение, по свой избор или вследствие на опита си. В контекста на СОПИ това са случаите, в които поведението, външният вид, идентичността или опитът на лицето се различават от основаващите се на пола обществени очаквания към това лице⁽⁵⁸⁾.

Куиър: до голяма степен академичен термин, който обхваща лицата, които не са хетеросексуални. Включва лесбийки, гейове, бисексуални и транссексуални лица („куиър“ най-напред се използва в англоговорящите държави като подигравателна и унижителна дума за ЛГБ, а някои още считат употребата ѝ за спорна)⁽⁵⁹⁾.

Пол: отнася се за биологичните характеристики като първични и вторични полови белези, гени и хормони. Законният пол на лицата обикновено се придобива по рождение. Традиционно съществува като „бинарно“ понятие, включващо взаимоизключващи се групи: мъже и жени⁽⁶⁰⁾.

Сексуална ориентация: сексуална ориентация се отнася до способността на човек да изпитва дълбоко емоционално, нежно и сексуално привличане към, и интимни и сексуални връзки с лица от различен пол, от същия пол или повече от един пол⁽⁶¹⁾.

СПН: акроним за „сексуален и полов неконформизъм“. Обобщаващ термин за лица, чиито сексуални практики, привличане и/или полова идентичност и изразяване са различни от обществените очаквания, основаващи се на техния пол по рождение. Терминът има по-широк смисъл от ЛГБТИ. Терминът е въведен за описание на сексуални и полови малцинства в случаи с бежанци, за посочване на причината за преследването им и за избягване на строги класификации като „ЛГБТИ“⁽⁶²⁾.

Транс лице/лица/мъж/жена: събирателен термин за лица, чиято полова идентичност и/или полого изразяване се различава от пола им по рождение. Този термин включва, но не само: мъже и жени с транссексуално минало и лица, които се самоопределят като транссексуални, трансполови, травестити/кросдресинг, андрогени, многополови, джандъркуиър, безполови, разнополови или с друга полова идентичност и/или изразяване, която не е типично мъжка или женска, и изразяват пола си чрез избора си на дрехи, представяне или изменения на тялото, включително подлагане на многократни хирургически процедури⁽⁶³⁾.

Трансполовост: терминът описва лица, чието лично усещане за тяхната полова идентичност се различава от биологичния им пол по рождение. Трансполовостта е полова идентичност, а не сексуална ориентация. Трансполовото лице може да бъде хетеросексуално, гей, лесбийка или бисексуално⁽⁶⁴⁾.

Транссексуален: отнася се за лица, които се идентифицират изцяло с противоположната на техния биологичен пол полова роля и искат да живеят постоянно в предпочитаната полова роля. Това често е съпроводено от остро отхвърляне на техните първични и вторични полови белези и желание за промяна на тялото в съответствие с предпочитания пол. Възможно е транссексуалните хора да възнамеряват да се подложат, подлагат се или са се подложили на процедури за корекция на пола (което може да включва хормонална терапия или хирургическа интервенция)⁽⁶⁵⁾.

Травестит/кросдресър: отнася се за хора, които носят дрехите на друг пол за определени периоди от време. Тяхното чувство за идентификация с друг пол може да варира от много силно до несъществуващо. Възможно е някои травестити или кросдресъри да са трансполови (вж. по-горе)⁽⁶⁶⁾.

ЖСЖ: акроним за „жени, които правят секс с жени“, но не се идентифицират непременно като лесбийки или бисексуални. Терминът често се употребява в областта на общественото здраве като цяло и по-конкретно при профилактиката на ХИВ/СПИН/ППБ⁽⁶⁷⁾.

⁽⁵⁸⁾ EASO, *Учебен модул: Пол, полова идентичност и сексуална ориентация*, версия 2015 г.

⁽⁵⁹⁾ ILGA, *ILGA-Europe glossary*, осъвременен: юли 2014 г.

⁽⁶⁰⁾ ILGA, *ILGA-Europe glossary*, осъвременен: юли 2014 г.

⁽⁶¹⁾ The Yogyakarta Principles, *Yogyakarta principles on the application of international human rights law in relation to sexual orientation and gender identity*, март 2007 г.

⁽⁶²⁾ ORAM, *Country of origin report – sexual and gender minorities – Uganda*, октомври 2014 г.

⁽⁶³⁾ ILGA, *ILGA-Europe glossary*, осъвременен: юли 2014 г.

⁽⁶⁴⁾ UNHCR, *UNHCR guidelines on international protection No. 9*, 23 октомври 2012 г. За още определения вж.: GLAAD, *GLAAD media reference guide – transgender issues*, няма дата.

⁽⁶⁵⁾ ILGA, *ILGA-Europe glossary*, осъвременен: юли 2014 г.

⁽⁶⁶⁾ ILGA, *ILGA-Europe glossary*, осъвременен: юли 2014 г.

⁽⁶⁷⁾ EASO, *Модул за обучение: Пол, полова идентичност и сексуална ориентация*, версия 2015 г.

3. Съдържание и въпроси за проучването

Не всички продукти за ИДП относно положението на ЛГБ се изготвят във формата на доклади за ИДП. Някои например могат да представляват кратки отговори на конкретни запитвания. Положението на ЛГБ може също да бъде включено като глава от по-общ доклад за държавата на произход.

Независимо от формата на продукта за ИДП, някои основни теми и въпроси за проучване могат да ръководят провеждащия проучването в неговата работа за осигуряване на релевантност, баланс и изчерпателност на крайния продукт.

Настоящата глава съдържа **примерно съдържание на изчерпателен доклад** за ИДП относно ЛГБ, в който са обхванати най-значимите теми. За всеки раздел са дадени **въпроси за проучване**, които да ръководят специалиста по ИДП в неговата работа. Въпросите не са изчерпателни, а някои вероятно ще останат без отговор. Те следва да се разглеждат като примери, които имат за цел да насочват провеждащия проучването, а не като пълен и задължителен списък. Обърнете внимание, че във въпросите за проучване споменаването на трансполовите и интерсексуалните лица е включено за изчерпателност.

Трябва да се има предвид, че **националните предпочитания, обстоятелства (напр. времеви ограничения) и наличието на данни** могат да обусловят по-съкратена или по-подробна структура на доклада.

→ Австрийският център за проучвания и документация относно държавата на произход и убежището (Accord), в своето *Ръководство за обучение* (издание 2013 г.)⁽⁶⁸⁾, и Международната програма по правата на човека на университета на Торонто⁽⁶⁹⁾, също са разработили сходни списъци за проучване, които могат да служат за справка заедно със списъка по-долу.

Съдържание на доклад за ИДП относно ЛГБ

Забележка за отказ от отговорност/въведение

Нормативна уредба

- Закони, отнасящи се конкретно до гей мъжете и лесбийките
- Закони, отнасящи се конкретно до еднополовите актове и „хомосексуалното“ поведение
- Закони, предоставящи права (или изрично отказващи права) на еднополовите двойки
- Закони, свързани с правното признаване на половата идентичност на трансполовите лица
- Закони, закрилящи ЛГБ
- Закони, засягащи организациите на ЛГБ
- Дискусия относно криминализирането/декриминализирането
- Правни разпоредби относно другите полови малцинства, трансполовите и интерсексуалните лица
- Общи антидискриминационни разпоредби

Прилагане на законодателството

- Прилагане на законите, свързани конкретно с ЛГБ
- Дискриминационно прилагане на други закони
- Социално влияние на законите против ЛГБ
- Закрила от държавата
- Хронология на основни случаи на арестуване, образуване на наказателно производство и задържане

Отношение от страна на представителите на държавата

- Отношение от страна на държавните органи (различни от органите по ареста, обвинението и задържането, напр. в областта на трудовата заетост, обучението, здравеопазването)

⁽⁶⁸⁾ Austrian Red Cross/Accord, *Researching country of origin information - training manual*, издание 2013 г., октомври 2013 г.

⁽⁶⁹⁾ University of Toronto, Faculty of Law, *Research checklist - A guide to the sources used in SOGI's research process*, 7 март 2011 г.

- Политически климат спрямо ЛГБ
- Ограничения за организациите на ЛГБ
- Хронология на основни събития с участието на представители на държавата

Отношение от страна на недържавни участници

- Обществени настроения
- Ролята на религията (или религиозни култове, братства и др.) и положението на организирани вероизповедания и религиозните водачи
- Отразяване на хомосексуалността и ЛГБ в медиите
- Отношение към ЛГБ от страна на техните съграждани
- Различия между ЛГБ
- Достъп на ЛГБ до здравни грижи, включително във връзка с ХИВ/СПИН
- Хронология на основни събития с участието на съграждани

Социален живот

- Общ климат и откритост около ЛГБ
- Себепредстава и самоопределяне
- Географски различия в отношението и сексуално/полово многообразие
- Терминология, използвана за ЛГБ
- Организации на ЛГБ
- Места за срещи и събития за ЛГБ

Списък на източниците (с които е направена справка/които са използвани)

Въведение/забележка за отказ от отговорност

Въведението (или забележката за отказ от отговорност) обяснява накратко общия контекст на доклада, целите му, използваната методика и обхвата на проучването, като представя основните източници (включително кратко описание на лицата, с които авторът е осъществил контакт, ако има такива).

Освен това въведението следва да изяснява терминологията, използвана в доклада.

Въведението още може да се използва за изтъкване на определени проблеми, които могат да бъдат от значение, като например:

- ✓ обща липса на (публична) информация по разглеждания въпрос;
- ✓ наличната ИДП засяга преди всички специфична група лица, като например хомосексуални млади мъже, които живеят в градска среда;
- ✓ достъпната ИДП е обща, но положението на ЛГБ може и ще бъде сериозно повлияно от фактори като например пол, социално-икономически статус, география, социална мрежа, отношение на семейството и (не)спазване на преобладаващите норми.

Следва **откъс** от стандартизирано въведение на доклади за ИДП относно лесбийките и гейовете в държавите на произход на **Cedoca**⁽⁷⁰⁾:

⁽⁷⁰⁾ Белгия, Cedoca, *COI focus, Template for COI product on homosexuality*, няма дата.

Cedosa, Фокус върху ИДП — Образец на продукт за ИДП относно хомосексуалността

Като се има предвид фактът, че настоящото проучване се фокусира върху положението на хомосексуалистите в държавата X, Cedosa няма да използва съкращението ЛГБТ, което обхваща други реалности. Когато е необходимо да се подчертае, че даден аспект е характерен за опита на хомосексуалните мъже или жени, Cedosa ще използва термина „гей“ или „лесбийка“, както и названията, които евентуално са използвани от източниците, с които е направена справка в процеса на това проучване.

[Някои указания за използваните източници и възможните ограничения]

Проучването се състои от три части.

Първата част разглежда законодателството във връзка със сексуалната ориентация на хората. Тази част засяга още въпроса за предприеманите от държавата правни действия срещу или в подкрепа на хомосексуалистите, дали това съответства, или не на съществуващите правни разпоредби.

Втората част засяга положението на хомосексуалистите в обществото на държавата X. Първо се разглеждат обществените и културните възгледи за хомосексуалността, както и хомофобското насилие и разликите в отношението, на което хомосексуалистите могат да бъдат изложени на социално-икономическо равнище. След това се разглежда социалният живот на хомосексуалистите, особено чрез съществуването на места за срещи и/или сдружения.

Накрая, в третата глава се описва настоящото политическо положение в държавата X, и по-специално положението на политическите и религиозните дейци във връзка с хомосексуалността.

Въпроси за проучване (неизчерпателни)

Обърнете внимание, че във въпросите за проучване споменаването на трансполовите и интерсексуалните лица е включено за изчерпателност⁽⁷¹⁾.

⁽⁷¹⁾ За повече информация относно половите малцинства направете справка с: UNHCR, *UNHCR guidelines on international protection No. 9*, 23 октомври 2012 г.; ILGA, *ILGA-Europe glossary*, осъвременен: юли 2014 г.

Нормативна уредба

Нормативна уредба

1. Има ли закони, насочени към еднополовите връзки, ЛГБ или организациите на ЛГБ?
 - Има ли разлика в правното съгласие по отношение на хетеросексуалните и на хомосексуалните актове?
2. Има ли закони за хомосексуалните актове/хомосексуалното поведение?
 - Разграничава ли законът сексуалните актове между мъже и актове между жени?
 - Има ли специални закони за непълнолетните⁷²?
 - Има ли закони, забраняващи съдържание, което насърчава хомосексуалността?
3. Има ли закони, които специално предоставят права на ЛГБ, като например правото на брак, или има закони, които изрично изключват това?
4. Споменават ли се ЛГБ в Конституцията, националното антидискриминационно законодателство или ратифицираното международно законодателство по отношение на правата на човека?
5. Съдържат ли антидискриминационните разпоредби забрана за дискриминация на каквото и да било основание? Тези разпоредби изброяват ли конкретни основания, при наличието на които дискриминацията е забранена? В последния случай, включени ли са като основания полът (биологичен и социален), сексуалната ориентация и половата идентичност?
6. Води ли се дискусия за бъдещо криминализиране или декриминализиране на ЛГБ?
7. Съществуват ли законови разпоредби относно сексуалните и половите малцинства, различни от ЛГБ, напр. трансполови, транссексуални или интерсексуални лица?

⁽⁷²⁾ За повече информация относно децата ЛГБТ вж.: УНИЦЕФ, *Документ за изразяване на позиция № 9*, Премахване на дискриминацията спрямо деца и родители, основаваща се на сексуална ориентация и/или полова идентичност, ноември 2014 г.

Прилагане на законодателството

Прилагане на законодателството

1. Има ли случаи на арестувани, обвинени и задържани лица съгласно съществуващото законодателство относно ЛГБ?
 - Това обичайно ли е?
2. Дали правителството активно преследва ЛГБ и ако е така, въз основа на кои закони и в каква степен?
 - Възможно ли е обжалване и ако е така, има ли случаи на уважена жалба?
 - Може ли обвиняемият да ползва съдебна защита? Дайте примери.
3. Използват ли се други закони (например относно обществения ред, непристойно обществено поведение, регистрация на организации), които не упоменават изрично ЛГБ, срещу ЛГБ?
 - Съществува ли дискриминация по отношение на ЛГБ при прилагането на други такива закони?
4. Наказват ли се по-сурово обвиняемите, които са ЛГБ, за едни и същи престъпления в сравнение с лица, които не са ЛГБ?
 - Дайте примери.
5. Дали вследствие на съществуващото законодателство и/или неговото прилагане ЛГБ лицата нямат достъп до защита, в случай че са застрашени от или са станали жертва на престъпление, преследване или дискриминация?
 - Дали страхът от закона възпира ЛГБ да търсят закрила, когато се нуждаят от такава?
6. Дали законодателството е използвано за защита на правата на ЛГБ?
 - Има ли случаи на жалби, подадени от жертви на хомофобно насилие/дискриминация?
 - Има ли важни съдебни решения, които да признават правата на ЛГБ?
 - Дайте примери.
7. Има ли значими случаи на арести, образуване на наказателно производство и задържане (ако се преценяват като релевантни за доклада)?
 - Посочете, че изброяването винаги е неизчерпателно и посочете кои периоди обхваща.

Отношение от страна на представители на държавата

Отношение от страна на представители на държавата

1. Подложени ли са ЛГБ на дискриминация, изолация, изнудване, обиди, сплашване, тормоз, заплахи, агресия, насилие или други действия от страна на органите (полиция, разузнаване, държавни здравни органи) и в каква степен?
 - Дали тези случаи са регистрирани и докладвани? Дайте примери.
 - Оказвана ли е помощ/подкрепа на жертви на хомофобно насилие?
2. Каква е позицията на представителите на държавата по отношение на ЛГБ?
 - Обсъждан ли е въпросът за хомосексуалността в политическа дискусия от национални, регионални или местни лидери?
3. Има ли ограничения във връзка с регистрацията и ежедневните дейности на организациите на ЛГБ?
 - Дайте примери.
4. Има ли значими случаи с участие на представители на държавата (ако се преценяват като релевантни за доклада)?
 - Посочете, че изброяването винаги е неизчерпателно и посочете кои периоди обхваща.

Отношение от страна на недържавните участници

Отношение от страна на недържавни участници

1. Съществуват ли национални, регионални, национални или местни проучвания на общественото мнение относно хомосексуалността или ЛГБ? Показват ли проучванията видими промени?
2. Каква е общата роля на религията (или религиозните култове, братства и др.) в държавата?
 - По какъв начин тя влияе върху отношението към ЛГБ?
 - Какво казват по въпроса местните религиозни водачи?
 - Има ли видима промяна в религиозните възгледи?
 - Има ли религиозни водачи/лица, които подкрепят правата на ЛГБ?
 - Ако има, в каква степен ги подкрепят?
3. Как хомосексуалността и ЛГБ се представят в националните медии?
 - Отделя ли се място за мненията на ЛГБ, или се публикуват преди всичко мнения на хора, които отхвърлят ЛГБ?
 - Има ли лица измежду ЛГБ, които служат като ролеви модели?
 - Срещат ли се открито ЛГБ персонажи в телевизията, театъра или киното?
 - Дали има или е имало специализирани периодични издания, списания или уебсайтове за ЛГБ и/или поддържани от ЛГБ? Дайте примери.
4. Какво е отношението на другите граждани към ЛГБ?
 - Какво е влиянието на традиционните ценности върху ежедневието на ЛГБ (например дали от ЛГБ се очаква да сключват хетеросексуални бракове)?
 - Имат ли ЛГБ достъп до основни услуги, като например здравни грижи, образование и трудова заетост?
 - Имало ли е случаи на „убийства на честта“, дискриминация, изнасилване, изолация, изнудване, агресия, насилие, експулсиране и ако има, в какъв мащаб? Дали тези случаи са регистрирани и докладвани? Дайте примери.
5. Има ли забележими различия в положението на мъжете и жените, които са хомосексуални или бисексуални?
6. Какво е положението на другите полови малцинства (транссексуални, трансполови, интерсексуални лица или лица с различно полово изразяване)?
7. Имат ли ЛГБ достъп до здравни грижи, включително във връзка с ХИВ/СПИН?
 - Какво е отношението към ЛГБ, болни от ХИВ/СПИН?
8. Има ли значими случаи на малтретиране с участие на съграждани (ако се преценяват като релевантни за доклада)?
 - Посочете, че изброяването винаги е неизчерпателно и посочете кои периоди обхваща.

Социален живот

Социален живот

1. Съществува ли стигма или табу относно ЛГБ?
 - Имали примери на отявлени ЛГБ и ако има, в каква степен те са известни на обществеността? Дайте примери
2. Има ли чувствителна разлика в положението на ЛГБ в рамките на държавата?
 - Например сходно ли е положението на север с това на юг?
 - Има ли разлика в градовете и в селата?
3. С какви местни термини се наричат ЛГБ?
 - Дали различните термини се използват за сексуално активни или пасивни партньори?
 - Кой използва тези термини?
 - Какви нюанси носят?
4. Има ли организации, които да представляват ЛГБ?
 - Официално регистрирани и признати ли са те?
 - Лидерите на тези организации известни активисти ли са?
 - Известни ли са тези организации на широката общественост?
5. Има ли местни, национални или международни организации за правата на човека, които да докладват за положението на ЛГБ?
6. Какво е известно за социалния живот на ЛГБ?
 - Има ли известни места за срещи и събития, като например демонстрации или паради?
7. Кой международни, национални или местни интернет сайтове ползват обикновено ЛГБ?

4. Общ преглед на източниците

Както бе посочено по-горе, дори когато обемът и качеството на информацията относно положението на ЛГБ са се подобрили, намирането на конкретна и балансирана информация остава предизвикателство за лицата, проучващи ИДП.

Познаването на **различните достъпни източници** и прибягването до **алтернативни източници** и **средства** за информация могат значително да допринесат за възможностите на проучващото лице да изследва темата. Познаването на специфични термини — както е описано в глава 2 — също може да помогне за откриването на по-задълбочена информация, а използването на определени онлайн инструменти може да повиши ефективността.

Целта на тази глава е:

- ✓ да направи общ преглед на видовете достъпни източници;
- ✓ да даде насоки относно информацията, предоставена от видовете източници.

Този глава няма за цел да изброи или опише източниците на информацията относно ЛГБ; такъв списък се съдържа в приложение II.

Следователно цитираните по-долу източници следва да се разглеждат като илюстративни, а следващата глава да се тълкува във връзка с приложение II.

Използване на разнообразни източници

Както при всеки друг тип проучване, когато се докладва за положението на ЛГБ или се отговаря на конкретен въпрос, проучващото ИДП лице трябва да използва колкото се може по-голямо **разнообразие от източници (т.е. множество източници от различен вид)**, за да се получи **балансирана картина**.

Някои източници може да имат силна защитна позиция, докато други може да не са достатъчно пълни или конкретни. Както при всяко друго проучване на ИДП, важно е да се включат източници от или извън засегнатото население⁽⁷³⁾.

Следват **типозите източници**, които могат да се използват за проучване на ИДП относно ЛГБ:

- правителствени органи
- международни неправителствени организации (НПО)
- международни специализирани (ЛГБ) неправителствени организации (НПО)
- местни неправителствени организации (НПО)
- органи на Организацията на обединените нации (ООН)
- органи на Европейския съюз
- академични/изследователски институти или центрове
- медии (общии и специализирани)
- списания в областта на обществените науки/медицински списания или проучвания (ХИВ)
- портали за ИДП и обществени медии като платформи за източници.

При проучването на положението на ЛГБ източниците следва да се оценяват по същия начин, както и при другите видове проучване на ИДП. Проучващото лице трябва внимателно да разглежда източниците, като взема предвид контекста, в който те функционират, както и надеждността им.

⁽⁷³⁾ EASO, *Работна среща за ИДП и ЛГБТИ*, проведена на 20–21 май 2014 г.

За повече информация относно **избора и валидирането на източниците** вж.:

- Европейски съюз, *Common EU Guidelines for processing Country of Origin Information (COI)*, април 2008 г., <http://www.refworld.org/docid/48493f7f2.html>
- EASO, *Country of Origin Information Report Methodology*, юли 2012 г., <http://easo.europa.eu/wp-content/uploads/BZ3012618ENC.pdf>
- Austrian Red Cross/Accord, *Researching country of origin information — Training manual*, издание 2013 г., октомври 2013 г. <http://www.coi-training.net/content/>

• Правителствени органи

Много правителствени доклади относно положението на правата на човека в държавите на произход включват раздел за положението на ЛГБ. Въпреки това в повечето случаи тези раздели предоставят твърде обща информация, която може да послужи като информативна отправна точка, но трябва да бъде допълнена от по-специализирани източници. Например Държавният департамент на Съединените щати (Бюро за демокрация, човешки права и труд) в своите годишни доклади включва глава за „Социални злоупотреби, дискриминация и актове на насилие, основаващи се на сексуална ориентация и полова идентичност“⁽⁷⁴⁾.

Други доклади за държави — представени от звена за ИДП на национални администрации в областта на убежището (напр. „Country Information and Guidance“ на Министерството на външните работи на Обединеното кралство⁽⁷⁵⁾) или от министерствата на външните работи (напр. Нидерландското министерство на външните работи⁽⁷⁶⁾) — често включват в своите публикации раздел относно ЛГБ. Освен това някои национални звена относно ИДП провеждат МУФ в държавите на произход. Някои от тези мисии могат да включват в обхвата си положението на ЛГБ⁽⁷⁷⁾. В някои случаи (напр. Шведската агенция по миграция, Датската имиграционна служба) мисиите се фокусират върху една тема (вж. раздела за МУФ).

• Международни неправителствени организации (НПО)

Някои международни НПО са разширили своите правомощия, включвайки закрилата на ЛГБ⁽⁷⁸⁾. Организации като „Хюман Райтс Уоч“ (HRW) или „Амнести интернешънъл“, макар и да не се занимават специално с положението на ЛГБ, предоставят по един или друг начин (доклади, новини, видеозаписи и т.н.) информация за положението на ЛГБ в държавите на произход. Например HRW има специална „Програма за правата на ЛГБТИ“ и е разработила специална уебстраница за „Права на ЛГБТИ“⁽⁷⁹⁾, където всеки може да намери публикувани новини, доклади и коментари и да се абонира за RSS канали. „Амнести интернешънъл“ публикува тематични доклади за положението на ЛГБ и посвещава специална страница на „сексуалната ориентация и половата идентичност“⁽⁸⁰⁾.

• Международни специализирани (ЛГБ) НПО

Други източници са **специализирани** в предоставянето на информация за ЛГБ. За разлика от неспециализираните източници, те се стремят периодично да наблюдават положението на ЛГБ в държавите на произход. Често ползват мрежа от местни контакти, които им помагат при събирането на информация⁽⁸¹⁾.

Например Международната асоциация на лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните и интерсексуалните (**ILGA**), **световна федерация**, съставена от 1100 организации членки от 110 държави, поддържащи правата на лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните и интерсексуалните, публикува **годишен доклад** („Спонсориран от държавата доклад за хомофобията“, достъпен на няколко

⁽⁷⁴⁾ U.S. Department of State, *Country reports* [уебстраница], няма дата (<http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/>) достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁷⁵⁾ UK Home Office, *Country information and guidance* [уебстраница], обновена на 23 февруари 2015 г. (<https://www.gov.uk/government/collections/country-information-and-guidance>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁷⁶⁾ Нидерландия, Министерство на външните работи, *Ambtsberichten* [уебстраница], няма дата (<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/bz/documenten-en-publicaties/ambtsberichten>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁷⁷⁾ Например докладите от МУФ на Office français de protection des réfugiés et apatrides (OFPRA или Френска служба за закрила на бежанците и лицата без гражданство), френската национална администрация в областта на убежището, съдържат раздел относно лесбийките и гейовете. Вж. докладите от МУФ за Мавритания, Демократична република Конго и Кот д'Ивоар на уебстраницата на OFPRA: *Rapports de missions* (http://www.ofpra.gouv.fr/index.html?xml_id=307&dtid_id=10), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁷⁸⁾ LaViolette, N., *Independent human rights documentation and sexual minorities: an ongoing challenge for the Canadian refugee determination process*, април–юни 2009 г.

⁽⁷⁹⁾ HRW, *LGBT Rights* [уебстраница], няма дата (<http://www.hrw.org/topic/lgbt-rights>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁸⁰⁾ AI, *Sexual Orientation and Gender Identity* [уебстраница], няма дата (<http://www.amnesty.org/en/sexual-orientation-and-gender-identity>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁸¹⁾ EASO, *Работна среща за ИДП и ЛГБТИ*, проведена на 20–21 май 2014 г.

езика)⁽⁸²⁾, който представлява световно проучване на законодателствата, забраняващи доброволните полови контакти между пълнолетни от един и същи пол. Уебсайтът на ILGA съдържа още **новини** за конкретни държави на произход и **карти**⁽⁸³⁾ на правата на гейовете и лесбийките по света⁽⁸⁴⁾.

Подобно на това Международната комисия по правата на човека на гейовете и лесбийките (**IGLHRC**)⁽⁸⁵⁾ е международна организация, чиято дейност е посветена на човешките права на ЛГБ. Освен това тя предоставя информация и доклади за държавите поотделно, както и т.нар. „доклади в сянка“ относно положението на ЛГБ⁽⁸⁶⁾. Тези доклади се предоставят на комисии от независими експерти, които докладват пред ООН относно задълженията на правителствата във връзка с човешките права, за да служат като коректив на официалните правителствени доклади. За повече информация относно ООН като източник на информация вижте раздела „Органи на ООН“ по-долу.

ORAM⁽⁸⁷⁾, международна организация, осигуряваща укрепване на капацитета и застъпничество по отношение на ЛГБТИ бежанци, представя доклади, които обединяват научно проучване, емпирични данни и информация, събрана чрез интервюта. Докладите включват информация относно правната среда и условията за закрила, както и релевантна информация за фактори като структура на семейството, социално-икономически условия и религия. ORAM скоро ще отвори онлайн библиотека, която ще предоставя база данни от почти 250 специално свързани с ЛГБТИ доклада за ИДП за множество държави и ще бъде организирана по държава на произход, издател, дата и вид на публикацията⁽⁸⁸⁾.

Проучващият ИДП може още да се консултира с организации, които се занимават предимно с **проблемите на здравеопазването и законовите права**, като например „Bridging the gaps“⁽⁸⁹⁾, инициран от Нидерландия международен здравен проект, доколкото част от информацията, която той предоставя, може да засяга ЛГБ.

Обърнете внимание, че специализираните източници може да не представляват всички ЛГБ. Възможно е ЛГБ източниците да се фокусират върху отделни подгрупи (напр. гей мъжете) или отделни аспекти на проблемите на ЛГБ (напр. достъп до жилищно настаняване). Също така може някои от тези източници да имат силна защитна позиция. Трябва да се има предвид, че са възможни и мнения, различни от тези на ЛГБ активисти.

• Местни НПО

Много от проучващите ИДП намират местните организации в държавите на произход за полезни и надеждни източници на информация, тъй като те имат местно присъствие и са запознати с чувствителните социо-културни аспекти и с действителността. Освен това може тези източници да използват приемливите местни термини за ЛГБ, което би насочило проучващия към термини за търсене, които да използва⁽⁹⁰⁾.

Някои местни организации може да **специализират в** областта на защитата на ЛГБ или да са включили в обхвата на своята дейност защитата на ЛГБ. Като такива, местните организации обикновено имат идентична информация и доколкото най-често са свързани една с друга, могат да предоставят сходна или идентична информация или становища.

Местните организации по правата на човека невинаги включват ЛГБ в своите целеви групи по различни причини. Това положение засилва необходимостта от консултиране с разнообразни източници.

Обърнете внимание, че **ILGA** предоставя на своята уебстраница **справочник**⁽⁹¹⁾ за „Организации на ЛГБТИ и свързани организации“, който може да подпомогне идентифицирането на местните групи. Както ще видим в един от следващите раздели, обществените медии също могат да бъдат добро средство за установяване на местните организации, когато местните НПО не поддържат уебстраница⁽⁹²⁾.

⁽⁸²⁾ ILGA, *State sponsored homophobia report* [уебстраница], няма дата (<http://ilga.org/what-we-do/state-sponsored-homophobia-report/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁸³⁾ ILGA, *News archive* [уебстраница], няма дата (<http://ilga.org/category/uncategorized/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁸⁴⁾ ILGA, *Maps* [уебстраница], няма дата (<http://ilga.org/what-we-do/lesbian-gay-rights-maps/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁸⁵⁾ IGLHRC, [уебсайт], няма дата (<http://iglhrc.org/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁸⁶⁾ IGLHRC, *Shadow reports*, [уебстраница] няма дата (<http://iglhrc.org/our-publications/shadow-reports>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁸⁷⁾ ORAM, [уебсайт], няма дата (<http://www.oraminternational.org/en/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁸⁸⁾ ORAM COI Database: http://www.oraminternational.org/images/COI_Database_dft.pdf, достъп на 25 февруари 2015.

⁽⁸⁹⁾ Bridging the Gaps, [уебсайт], няма дата (<http://www.hivgaps.org/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁹⁰⁾ Bridging the Gaps, [уебсайт], няма дата (<http://www.hivgaps.org/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁹¹⁾ ILGA, *ILGA's Directory of LGBTI and Allied Organizations* [уебстраница], няма дата (<http://ilga.org/directory/>), достъп на 3 декември 2014 г. DEVDIR, справочник за организациите за развитие, също може да бъде от полза за установяване на местните НПО. Вж.: DEVDIR, [уебсайт], няма дата (<http://www.devdir.org/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁹²⁾ EASO, *Семинар за ИДП и ЛГБТИ*, проведен на 20–21 май 2014 г.

- **Органи на ООН**

ВКБООН скоро ще публикува пакет насоки за допустимост по отношение на искания, свързани със сексуалната ориентация и половата идентичност. Тези насоки ще включват **10 глави за конкретни държави** с ИДП относно лица с различна сексуална ориентация и полова идентичност⁽⁹³⁾.

Различни **органи на ООН по правата на човека**, като например Съветът по правата на човека и Комитетът за насилствените изчезвания, чрез обединяващия уебсайт на Службата на върховния комисар по правата на човека (**СВКПЧ**)⁽⁹⁴⁾, публикуват доклади, които могат да съдържат ценна информация относно положението на човешките права на ЛГБ. През ноември 2011 г., съгласно определеното с резолюция на Съвета по правата на човека, СВКПЧ представя първия доклад на ООН относно „*дискриминационни закони и практики и актове на насиле срещу отделни лица въз основа на тяхната сексуална ориентация и полова идентичност*“⁽⁹⁵⁾.

Специални докладчици на ООН, работни групи или специални представители, съгласно системата за специални процедури⁽⁹⁶⁾, също включват въпросите на сексуалната ориентация и половата идентичност в своите доклади⁽⁹⁷⁾. В много случаи публикуваната информация от тези органи на ООН по правата на човека е получена по време на посещения в държавите на произход.

Тъй като търсенето на докладите на ООН, обхващащи положението на ЛГБ, може да се окаже продължителен процес, може да се ползва уебсайтът на **IGLHRC**. IGLHRC събира всички релевантни публикации на ООН на страницата „*Наши публикации*“ в „*Доклади*“⁽⁹⁸⁾ и „*Доклади в сянка*“⁽⁹⁹⁾.

- **Органи на ЕС**

По-слабо известно на проучващите ИДП е това, че някои институции или форуми на Европейския съюз, като например **Парламентът на ЕС (Комисията по правата на човека**⁽¹⁰⁰⁾⁾ и **Междуведомствената група по правата на ЛГБТИ**⁽¹⁰¹⁾, могат да предоставят информация относно ЛГБ под формата на доклади, съобщения в пресата или препратки към други източници. Обърнете внимание, че уебсайтът на **Комисията по правата на човека на Европейския парламент** дава възможност за търсене, която улеснява намирането на релевантни документи⁽¹⁰²⁾.

- **Академични/изследователски институти или центрове**

Научните работници могат да бъдат полезен източник на информация, тъй като те притежават задълбочени знания по основни проблеми в резултат на проучвания на място. Освен това те могат да се възползват от мрежа от контакти в държавите на произход⁽¹⁰³⁾. Често научните работници специализират в конкретни райони или държави или са свързани с конкретна програма в рамките на университет или изследователски институт. Например юридическият факултет на университета на Торонто⁽¹⁰⁴⁾ предлага международна програма по

⁽⁹³⁾ Насоките ще бъдат достъпни в Refworld на адрес: <http://www.refworld.org/>

⁽⁹⁴⁾ „Службата на върховния комисар по правата на човека (СВКПЧ) работи, за да предлага най-добрия експертен опит и подкрепа на различните механизми за наблюдение на правата на човека в системата на Организацията на обединените нации: органите на ООН, създадени въз основа на хартата, включително Съвета по правата на човека, и органите, създадени съгласно международните договори за правата на човека и съставени от независими експерти, упълномощени да наблюдават спазването на договорните задължения от държавите участнички. Повечето от тези органи получават секретарско обслужване от подразделението за Съвета по правата на човека и договорите към Службата на върховния комисар по правата на човека (СВКПЧ)“. Вж. OHCHR, [уебсайт], няма дата (<http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/UPR/Pages/UPRMain.aspx>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁹⁵⁾ OHCHR, *Discriminatory laws and practices and acts of violence against individuals based on their sexual orientation and gender identity*, 17 ноември 2011 г. (http://www.ohchr.org/Documents/Issues/Discrimination/A.HRC.19.41_English.pdf), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁹⁶⁾ „Специални процедури“ е колективно понятие, използвано за група експерти в областта на правата на човека, натоварени от ООН с разследване и докладване относно положението на правата на човека по света. Това са най-често физически лица, наричани „специален докладчик“, „независим експерт“ или „специален представител“, но в някои от процедурите участват работни групи, които обикновено се състоят от петима членове.

⁽⁹⁷⁾ Няколко от специалните процедури имат отношение към въпроса за правата на сексуалните и половите малцинства, като например специалният докладчик относно свободата на мнение и изразяване или работната група за насилствени и принудителни изчезвания. За повече информация относно тези процедури, вж.: ARC International, *the UN Special procedures: A guide for sexual orientation and gender identity advocates*, няма дата (<http://arc-international.net/wp-content/uploads/2011/08/arc-guide-special-procedures.pdf>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁹⁸⁾ IGLHRC, *Sections reports* [уебстраница], няма дата (<http://iglhrc.org/content/reports>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽⁹⁹⁾ IGLHRC, *Shadow reports* [уебстраница], няма дата (<http://iglhrc.org/our-publications/shadow-reports>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹⁰⁰⁾ European Parliament, *Human Rights Committee* [уебстраница], няма дата (<http://www.europarl.europa.eu/committees/en/droi/search-in-documents.html>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹⁰¹⁾ Междуведомствената група по правата на ЛГБТИ е неформален форум за членове на Европейския парламент, които желаят да развият и защитават основните права на ЛГБТИ лицата. Вж. European Parliament, *Intergroup on LGBT Rights* [уебстраница], няма дата (<http://www.lgbt-ep.eu/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹⁰²⁾ European Parliament, *Human Rights Committee/Documents* [уебстраница], няма дата (<http://www.europarl.europa.eu/committees/en/droi/search-in-documents.html>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹⁰³⁾ EASO, *Работна среща за ИДП и ЛГБТИ*, проведена на 20–21 май 2014 г.

⁽¹⁰⁴⁾ University of Toronto/Faculty of Law, *Sexual diversity* [уебстраница], няма дата (<http://ihp.law.utoronto.ca/expertise/sexual-diversity>), достъп на 3 декември 2014 г.

правата на човека, която включва раздел „Сексуално многообразие“. **Меморандуми** относно положението на ЛГБТ в различни държави, **списък на източници**, **база данни с националното законодателство**, както и **чеклист за проучването** — програмата за правата на човека дава достъп до всичко това. Съществуват много повече университети с ЛГБ факултети, като например Yale University, които предлагат изучаване на ЛГБТ⁽¹⁰⁵⁾. Тези специализирани програми или курсове могат да предложат полезни публикации, както и **препратки** към други източници. Освен това те могат да помогнат на проучващия ИДП да открие научен работник в определена държава на произход, с когото може да се установи връзка чрез електронна поща или телефон.

Изследователски институти/центрове, като например Pew Research Center⁽¹⁰⁶⁾, също публикуват съответни изследвания или проучвания. В раздела „Topic“ на Pew Research Center може да се избере например „Еднополови бракове и хомосексуалност“ [„Gay Marriage and Homosexuality“] и да се получи достъп до разнообразни данни. През 2013 г. Pew Research Center публикува и проучване относно приемането на хомосексуалността в 39 държави⁽¹⁰⁷⁾.

- **Медии (общи и специализирани)**

Съобщенията в местни и международни медии могат да подпомогнат документирането на положението на ЛГБ и особено обществената нагласа спрямо тях. Невъзможно е обаче да се направи изчерпателен преглед на медиите, които евентуално биха предоставили информация за положението на ЛГБ в държавите на произход.

Обърнете внимание, че проучването в **медии на език, различен от местния**, като например френски и английски, може да доведе до изопачаване на резултатите, отразяващо културния и социално-икономическия произход на „либералните“ писатели, редактори и читатели.

Както беше посочено в глава 2, търсенето в **местни медии** може да даде по-ясна представа за понятията, с които се назовават ЛГБ, и за обществената нагласа спрямо тях.

IRIN⁽¹⁰⁸⁾, независима медийна организация с нестопанска цел, която представя хуманитарни новини и анализи, поставя понятието „пол“ сред обсъжданите теми. При използване на функцията за подробно търсене на техния сайт се получава достъп до интересни статии относно положението на ЛГБ в избрани държави на произход⁽¹⁰⁹⁾.

Някои уебсайтове са специализирани в представянето на новини, свързани с ЛГБ. Тук се включват **SOGI news**⁽¹¹⁰⁾, който „предоставя информация относно решенията на ООН, актуализации за глобални събития, разкази на активисти от цял свят, новини по регионални въпроси и задълбочени статии“, и **Pink News**, описван като „най-мащабната нова гей услуга в Европа“⁽¹¹¹⁾. Имайте предвид, че специализираните медии понякога могат да използват информация, която е събрана от интернет, без да е проверен оригиналният източник. Както при всички други видове източници, информацията трябва да бъде проверена.

- **Списания в областта на обществените науки/проучвания на медицински списания или центрове (ХИВ)**

Положението на ЛГБ в много държави е тясно свързано с правната, социалната, религиозната и семейната област, което го прави по-трудно за проучване. Понякога списанията за обществени науки публикуват статии/проучвания, представящи положението на ЛГБ от **антропологична** или **социологическа** гледна точка, каквато често липсва в държавата или в докладите за правата на човека.

Съставителите на обществено-научни списания могат да съдействат за обхващането на широк кръг списания⁽¹¹²⁾. Уебсайтът на Изследователската мрежа за обществени науки (SSRN)⁽¹¹³⁾ изготвя материали

⁽¹⁰⁵⁾ Yale University, *Lesbian, gay, bisexual and transgender studies* [уебстраница], няма дата (<http://lgbts.yale.edu/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹⁰⁶⁾ Pew Research Center е „надпартиен склад за данни, който информира обществеността за въпросите, отношенията и тенденциите, които моделират света, и извършва проучване на общественото мнение, демографски проучвания, анализ на медийно съдържание, както и други емпирични обществено-научни проучвания“. Вж. Pew Research Center, homepage [уебстраница], няма дата (<http://www.pewresearch.org/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹⁰⁷⁾ Pew Research Center, Global Attitudes Project, *The global divide on homosexuality*, 4 юни 2013 г. (<http://www.pewglobal.org/2013/06/04/the-global-divide-on-homosexuality/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹⁰⁸⁾ IRIN, [уебсайт], няма дата (<http://www.irinnews.org/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹⁰⁹⁾ IRIN/Advanced Search [уебсайт], няма дата (<http://www.irinnews.org/advancedsearch>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹¹⁰⁾ SOGI News, [уебсайт], няма дата (<http://www.soginews.com/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹¹¹⁾ Pink News, [уебсайт], няма дата (<http://www.pinknews.co.uk/home/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹¹²⁾ EASO, *Семинар за ИДП и ЛГБТИ*, проведен на 20–21 май 2014 г.

⁽¹¹³⁾ SSRN, [уебсайт], няма дата (<http://www.ssrn.com/en/>), достъп на 19 февруари 2015 г.

за проучване, които могат да бъдат изтеглени безплатно. За целите на авторското право обаче са достъпни само проектоматериалите, а не публикуваната версия. **Google scholar**⁽¹¹⁴⁾ също би подпомогнал търсенето на научна литература⁽¹¹⁴⁾.

Медицинските списания или проучвания могат да представляват интересен източник на информация, когато става въпрос за възприемането на ЛГБ и достъпа до услуги, тъй като техните анализи често надхвърлят рамките на чисто медицинската гледна точка.

- **Портали за ИДП и обществени медии като платформи за източници**

- * **Порталите за ИДП**

Порталите за ИДП предлагат единна входна точка за търсене на ИДП от различни източници. Те са особено полезни в началния етап на проучването, тъй като позволяват на специалистите по ИДП да извличат бързо релевантна ИДП от множество източници.

Общият европейски портал за ИДП на EASO⁽¹¹⁵⁾ е платформа, която позволява на служителите в областта на убежището от държавите от ЕС+ да имат достъп до ИДП от различни източници⁽¹¹⁶⁾. Порталът за ИДП съдържа специална папка⁽¹¹⁷⁾ относно ИДП и ЛГБТИ, където държавите от ЕС+ могат да обменят:

- национални продукти за ИДП (планирани, в процес на създаване или завършени);
- други привличащи интерес публикации;
- определени събития, свързани с ЛГБ (конференции, семинари, работни срещи и др.).

Очаква се общият европейски портал на EASO за ИДП да стане публично достъпен през 2016 г.

Refworld⁽¹¹⁸⁾ и **Ecoi.net**⁽¹¹⁹⁾ са публично достъпни портали, които събират актуална ИДП от широк кръг източници. Те предоставят възможности за асистирано търсене, което помага при избора на правилните термини за търсене.

ORAM хоства онлайн **Портал за проекти на ЛГБТ**⁽¹²⁰⁾, платформа, предоставяща подробни обявления и описания за необходими и предстоящи проучвания и други инициативи, свързани с ЛГБТИ бежанци и убежището, на НПО за бежанците, междуправителствени организации, научни институции и професионалисти. Тези заинтересовани страни могат да обявят своите предстоящи проекти на този портал.

- * **Обществени медии**

Намирането на полезни контакти в държавите на произход или проследяването на ситуации ствърде локален характер може да бъде трудно за проучващите ИДП лица. Обществените медии (YouTube/блогове/Facebook/Twitter)⁽¹²¹⁾ могат да съдействат, като подпомагат⁽¹²²⁾:

- установяването на **местни групи (НПО)**⁽¹²³⁾;
- установяването на връзка с **местни информатори**;
- проследяването на **местни събития** (напр. демонстрации, местни прояви на НПО, арести).

⁽¹¹⁴⁾ Google Scholar [търсачка], няма дата (<http://scholar.google.com/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹¹⁵⁾ Порталът за ИДП е достъпен от уебсайта на EASO. Обръщаме внимание, че понастоящем порталът за ИДП е платформа само за националните администрации в областта на убежището на държавите от ЕС+. Common European COI Portal, [портал], няма дата, достъпен на [необходима е регистрация]: (<http://easo.europa.eu/coiportalnotice/>)

⁽¹¹⁶⁾ Понастоящем към портала за ИДП са свързани пет външни бази данни за ИДП (MILo, Германия; OFPRA, Франция; Landinfo, Норвегия; Lifos, Швеция; Tellus, Финландия, а скоро и Ирландия). Свързаните системи за ИДП предоставят свои собствени продукти за ИДП, както и ИДП, създадени от трети страни (НПО, международни организации, медии и др.) за портала за ИДП.

⁽¹¹⁷⁾ Папката се намира в пространството за качване на EASO.

⁽¹¹⁸⁾ Refworld — публично достъпна база данни на ВКБООН за защита и информация — предоставя ИДП, както и правна и политическа информация. Вж. UNHCR, Refworld [портал], няма дата (<http://refworld.org/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹¹⁹⁾ Ecoi.net е публично достъпен портал, който събира актуална ИДП от значение за процедурите за международна закрила. Поддържа се от Австрийския червен кръст (отдел ACCORD) и Informationsverbund Asyl & Migration (Германия). Вж. Ecoi.net [портал], няма дата (<http://www.ecoi.net/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹²⁰⁾ ORAM, LGBTI Refugee Project Portal [портал], няма дата (<http://www.portal.oraminternational.org/>), достъп на 16 февруари 2015 г.

⁽¹²¹⁾ Достъпът до определена информация обаче (например чрез Facebook) често изисква специален акаунт, което повдига въпроса за самоидентификацията. Някои държави от ЕС+ са разработили насоки за ползване на обществените медии. За ползването на обществените медии вж. още: Austrian Red Cross/ccord, *Researching country of origin information – training manual*, издание 2013 г., октомври 2013 г. и New Zealand, Immigration, Country Research Branch, *Country of origin information and social media, literature review, executive summary*, октомври 2013 г.

⁽¹²²⁾ EASO, *Семинар за ИДП и ЛГБТИ*, проведен на 20–21 май 2014 г.

⁽¹²³⁾ Обърнете внимание, че ILGA предоставя на своята уебстраница справочник за организации на ЛГБТИ и свързани организации, който може да подпомогне установяването на местните групи. ILGA, ILGA's Directory of LGBTI and allied organizations [уебстраница], няма дата (<http://ilga.org/directory/>), достъп на 3 декември 2014 г. DEVDIR, справочник за организациите за развитие, също може да бъде от полза за установяване на местните НПО. Вж.: DEVDIR, [уебстраница], няма дата (<http://www.devdir.org/>), достъп на 3 декември 2014 г.

Обществените медии могат да бъдат особено полезни за държави, в които местните организации не разработват или не поддържат свои собствени уебсайтове. Доколкото в някои случаи местните НПО предоставят достъп до по-конкретна и актуална информация, отколкото официалните организации по правата на човека, достигането до тези местни НПО може да се окаже безценно. В следващ раздел за „устни източници“ ще разгледаме въпроса как да се подходи към местните НПО за получаване на информация.

Някои **блогове** са посветени на ЛГБ. Например „**Erasing 76 crimes**“ е блог, който публикува постове, статии и препратки за „*анти-гей законите на 76 държави и борбата за отмяната им*“⁽¹²⁴⁾. Имайте предвид, че макар блогът да уведомява за арести на ЛГБ, той невинаги съобщава, когато лицето е освободено. **ARC International**, която защитава правата на ЛГБ, също хоства онлайн СОПИ „електронна мрежа“, която се фокусира върху международната защита, дискусии и стратегии, свързани със сексуалността, сексуалните права, сексуалната ориентация, пола, половата идентичност и половото изразяване⁽¹²⁵⁾. Макар тези блогове често да имат силна защитна позиция, техните публикации могат да бъдат добър начин за получаване на актуална и конкретна информация и за откриване на други източници.

Следва да се обърне внимание на риска от засягане на местните контакти или ЛГБ общностите в държавата, когато се повдигат въпроси в обществените медии относно проблемите на ЛГБ. В някои държави едно лице може да бъде изложено на риск само заради това, че с него се е свързало проучващо лице, което търси информация за ЛГБ.

Както и при всички други видове проучване на ИДП, обществените медии трябва да се използват предпазливо. Поради нерегулирания характер на обществените медии, при някои от тях неизменно ще липсват традиционните критерии за качество, от които се ръководят проучващите ИДП лица (напр. неутралност, обективност и защита на личните данни) и техните крайни продукти (напр. надеждност, проследимост и прозрачност).

- За повече информация относно използването на **обществени медии за ИДП** вж. Austrian Red Cross/accord, *Researching country of origin information – Training manual*, издание 2013 г., октомври 2013 г. (<http://www.coi-training.net/handbook/Researching-Country-of-Origin-Information-2013-edition-ACCORD-COI-Training-manual.pdf>)
- За допълнителни насоки относно **търсене в обществени медии** вж. EASO, *Tools and tips for online COI research*, EASO practical guide series, юни 2014 г. (<http://easo.europa.eu/wp-content/uploads/Tools-and-tips-for-online-COI-research2.pdf>)

Източници, които не са ИТ-базирани

Макар че онлайн източниците могат да предоставят достъп до ценна информация, следва да се проучат и други средства за информация, тъй като те могат да съдържат специфична и задълбочена информация. Те включват:

- книги
- конференции/семинари
- документални филми/филми
- мисии за установяване на фактите (МУФ)
- устни източници.

Ще се спрем на някои от тези средства за събиране на информация в следващите раздели.

- **Книги**

Освен препратките към доклади, проучвания и филми, уебсайтът на „LGBT net“⁽¹²⁶⁾ съдържа препратки към книги за живота на ЛГБ в различни държави по света. Източниците, изброени в този уебсайт, могат да бъдат извлечени чрез функцията за търсене, достъпна от началната страница.

⁽¹²⁴⁾ Erasing 76 crimes [уебблог], няма дата (<http://76crimes.com/about-2/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹²⁵⁾ ARC International, *Electronic networking*, [уебстраница], няма дата (<http://arc-international.net/network-development/electronic-networking>), достъп на 24 февруари 2015 г.

⁽¹²⁶⁾ LGBT Net, *Magazines, books and films* [уебстраница], няма дата (http://www.lgbt.net.dk/database/cat_view/37-all-documents/48-magazines-books-and-films), достъп на 3 декември 2014 г.

- **Конференции/семинари**

Конференциите или семинарите относно положението на ЛГБ могат да бъдат ценен повод за събиране на информация от различни източници и за установяване на контакти с експерти или партньори. Специалистите в областта на ИДП в някои звена за ИДП в ЕС+ посещават такива събития. Често те представят резюме на основните дискусии/презентации, които могат да се превърнат в полезна ИДП. Например на 3 декември 2014 г. заместник-председателят на Европейския парламент беше домакин на конференция относно правата на ЛГБ в Африка, организирана от фондацията „Хайнрих Бьол“⁽¹²⁷⁾, с лектори от Кения, Намибия, Нигерия, Южна Африка и Уганда. На конференцията присъстваха няколко лица, проучващи ИДП, които представиха свои доклади⁽¹²⁸⁾. През септември 2014 г. Lifos, Звеното за ИДП на Шведската агенция по миграция, организира семинар относно положението на ЛГБ в Уганда и Нигерия, на който бяха поканени лица, проучващи ИДП, от различни национални органи в областта на убежището. Този семинар бе повод да бъдат представени констатациите на Lifos след проведени МУФ в тези две страни, както и да бъдат поканени лектори от местни организации в Нигерия и от Датския институт по правата на човека⁽¹²⁹⁾.

- **Документални филми/филми**

Документалните филми или филмите за положението на ЛГБ в държавите на произход могат да бъдат ефективен начин за разбиране на сложни ситуации и често имат значителна „образователна“ стойност⁽¹³⁰⁾. Уебсайтът на **LGBT net**⁽¹³¹⁾ съдържа списък с филми/документални филми за живота на ЛГБТ в различни държави по света. „**Movies that Matter**“⁽¹³²⁾ е друга платформа, даваща достъп до филми и документални филми, които разглеждат въпросите на правата на човека и правосъдието, включително положението на ЛГБ. Платформата предлага функция за търсене.

- **Мисии за установяване на фактите**

Както бе посочено по-горе, някои администрации в областта на убежището (често звената за ИДП) в държавите от ЕС+ провеждат МУФ за събиране на специфична информация по темата за ЛГБ. В някои случаи мисиите се фокусират изключително върху темата за ЛГБ. В други случаи тази тема е една измежду многото изследвани области.

Мисиите са възможност за събиране на информация на място и за установяване и/или укрепване на **мрежа от контакти**. В някои случаи може да има ограничения за продължителността, местоположението на мисиите, както и броя и типа на интервюираните лица, но въпреки това може да бъде събрана безценна информация. В други случаи интервюираните лица от местни НПО са част от разгърнатата в държавата мрежа и могат да дадат обширна информация за положението в други части на държавата⁽¹³³⁾.

Предвид чувствителността на проблема в някои държави събирането на информация по темата за ЛГБ на място и докладването ѝ може да се окаже трудно. Lifos — Център за информация за държави на произход и анализ (Звено за ИДП на Шведската агенция по миграция) — е установил следните трудности или ограничения⁽¹³⁴⁾:

⁽¹²⁷⁾ Фондацията „Хайнрих Бьол“ има за цел, наред с другото, да насърчава демокрацията и да подкрепя човешките права. Тя подчертава още, че: „Насърчаването на човешките права на хората с нетипична сексуална ориентация и полова идентичност е неразделна част от нашата програма за демокрация и човешки права“. Вж.: Heinrich Böll Stiftung, *Democracy, LGBTI* [вебстраница], няма дата (<http://www.boell.de/en/topics/igtbi>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹²⁸⁾ Heinrich Böll Stiftung, *Europe, Let's speak out for LGBTI Rights in Africa!*, конференция, проведена на 3 декември 2014 г. Бележките от конференцията могат да бъдат получени чрез свързване със Cedoca или OCILA.

⁽¹²⁹⁾ Датският институт по правата на човека публикува подробен доклад относно сексуалните и половите малцинства в Африка. Вж.: Danish Institute for Human Rights, *Getting to rights*, 2014, (<http://www.humanrights.dk/publications/getting-rights>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹³⁰⁾ EASO, *Семинар за ИДП и ЛГБТИ*, проведен на 20–21 май 2014 г.

⁽¹³¹⁾ LGBT net, *Magazines, books and films* [вебстраница], няма дата (http://www.lgbt.net.dk/database/cat_view/37-all-documents/48-magazines-books-and-films), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹³²⁾ Movies that Matter [вебсайт], няма дата (http://www.moviesthatmatter.nl/english_index), достъп на 3 декември 2014 г. „Movies that Matter“ следва примера на филмовия фестивал на „Амнести интернешънъл“. Тя служи като международна платформа за филми с интерес в областта на правата на човека и социалната справедливост.

⁽¹³³⁾ Такъв е случаят по време на МУФ, проведена в Уганда от Датската имиграционна служба и Датския съвет за бежанците през 2013 г. Вж.: DIS/DRC, *Situation of LGBT persons in Uganda, fact finding mission to Kampala, Uganda from 16 to 25 June 2013*, януари 2014 г., (<https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/C0BC7D6B-C3E0-46DA-B151-EA7A28E4362F/0/SituationofLGBTpersonsInUgandaFinal.pdf>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹³⁴⁾ Шведска агенция по миграция, Lifos, имейл, декември 2014 г.

- **Докладване относно нормите:** макар информацията относно законодателството и неговото прилагане често пъти да е лесно достъпна, събирането на информация, свързана с религията, училището, семейството, социалните/половите норми или интимните връзки може да бъде далеч по-трудно.
- **Избор на подходяща терминология:** термините носят различен смисъл в различните държави и могат да имат различно значение в различен контекст в една и съща държава. Делегациите трябва да се подготвят преди МУФ относно терминологията, която ще използват, и при изготвянето на доклада да я следват последователно.
- **Излагане на риск на ЛГБТ лица/общности:** разговорите по проблемите на ЛГБТ може в някои ситуации да навреди на местните контакти или ЛГБТ общностите в държавата.
- **Небалансиран констатации:** събраната информация невинаги е представителна за всички местни случаи, доколкото делегациите се стремят да получат информация, свързана с живеещи в града и образовани лица. Освен това информацията често засяга гей мъже, без да се отнася за лесбийки и други ЛГБТ лица.
- **Език:** превеждането на бележки от интервю от английски език на национален език може да е трудно, тъй като е възможно думите да носят различни значения и смисъл в различните езици⁽¹³⁵⁾.

Lifos провежда две МУФ през 2014 г. по темата за ЛГБТ, една в Нигерия (11—15 май 2014 г.)⁽¹³⁶⁾ и една в Уганда (6-9 май 2014 г.) Lifos възприема два ясно разграничени подхода. Делегацията в Уганда не контактува с правителствени органи или религиозни организации, тъй като има информация, че дори само свързването с тях би „навредило“ на ЛГБТ общността. В Нигерия Lifos получава информация от най-достъпните източници по проблемите в областта на правата на човека, включително въпроса с ЛГБТ⁽¹³⁷⁾.

- **Устни източници**

Когато лицето, проучващо ИДП, не може да получи информация от МУФ или когато наличната писмена информация е ограничена, контактуването с устни източници чрез електронна поща, по телефона или с лична среща може да бъде полезен начин за събиране на информация.

Намирането на устни източници обаче също може да бъде трудно. При липса на организации, които открито да защитават ЛГБ в някои държави на произход, установяването на местен източник, който да го прави скрито, може да бъде истинско предизвикателство. Няколко стратегии могат да се приложат за справяне с този проблем.

Както беше посочено в раздела за обществените медии и МУФ, винаги трябва да се внимава при контактуване с устни източници за информация относно ЛГБТ тези източници да не се излагат на опасност.

- *** Как да бъдат открити**

Както е посочено в предходните раздели, някои специализирани НПО предоставят информация и данни за връзка с местни групи, като например ILGA в нейния справочник за ЛГБТИ организации⁽¹³⁸⁾. Други специализирани НПО за ЛГБ — били те национални, регионални или със седалище в съседна държава — могат да помогнат за намирането на връзки на място. Същото се отнася и за списанията за ЛГБ, които често имат местни кореспонденти. Докладите за положението на ЛГБ също могат да съдържат имена на местни организации, като например доклада за държава на произход на ORAM относно сексуалните и половите малцинства в Уганда⁽¹³⁹⁾. Обществените медии, както вече беше посочено, могат да служат за намиране на местни организации и техните данни за връзка.

В други случаи устни източници могат да бъдат открити чрез **организации, фокусирани върху борбата с ХИВ/СПИН**. В много държави, където дискутирането относно ЛГБ е табу, към темата в известна степен може да се подходи от здравна/медицинска гледна точка. Доколкото повечето ХИВ/СПИН организации включват като елемент „мъже, които правят секс с мъже“ (МСМ) — пряко или косвено — те или са запознати

⁽¹³⁵⁾ Например в някои местни ситуации на термина „гей мъже“ се гледа с по-малко предубеждение, отколкото на „хомосексуални мъже“; при превод на шведски обаче се оказва, че шведският термин за „гей мъже“ е свързан с повече предразсъдъци в сравнение с шведските думи за „хомосексуални мъже“.

⁽¹³⁶⁾ Шведска агенция по миграция, Lifos, *Нигерия. Den kulturella kontexten för hbt-personer*, 18 декември 2014 г., (<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=33781>), достъп на 29 януари 2015 г.

⁽¹³⁷⁾ Шведска агенция по миграция, Lifos, имейл, декември 2014 г.

⁽¹³⁸⁾ ILGA, *ILGA's Directory of LGBTI and allied organizations* [вебстраница], няма дата (<http://ilga.org/directory/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹³⁹⁾ Приложението към доклада съдържа списък с ЛГБТИ организации и организации по правата на човека в Уганда. Вж.: ORAM, *Country of origin report – sexual and gender minorities – Uganda*, Октомври 2014 г., (http://www.oraminternational.org/images/stories/PDFs/Countryoforigin_report.pdf), достъп на 3 декември 2014 г.

с положението на ЛГБ, или познават лице, което е запознато. Да не забравяме, че в държавите, в които темата е табу, някои хора могат да бъдат твърде подозрителни или да се чувстват неудобно да разговарят по нея. Една от стратегиите е да се установи връзка с тези професионалисти чрез трети лица, като например организация, която подкрепя и финансира някои от техните дейности. Например организация за правата на сексуалните и половите малцинства и/или ХИВ/СПИН със седалище в Европа, финансираща дейности в Африка или страните от Близкия изток, може да насочи проучващото лице към местен източник. „Centre de ressources francophones sur le VIH/sida en Afrique“ например предоставя списък с местни африкански НПО, които работят в областта на ХИВ/СПИН⁽¹⁴⁰⁾.

Местни организации по правата на човека понякога могат да предложат информация за положението на ЛГБ. Случаят обаче невинаги е такъв, тъй като предоставената (или пропуснатата) от тях информация може да е силно повлияна от преобладаващите табу. Нещо повече, няколко държави са в процес на криминализиране на самото обсъждане относно ЛГБ. Следователно не трябва да се приема, че липсата на информираност или мълчанието по проблеми е показател за несъществуването на тези проблеми.

Колегите в областта на ИДП от други национални администрации в областта на убежището от ЕС+ също могат да бъдат полезни партньори в търсенето на повече информация и/или потенциални устни източници.

Обърнете внимание, че често пъти откриването на източник има лавинообразен ефект: първият източник свързва проучващото лице с един или два други източника и т.н.

*** Как да установим връзка с тях**

Когато ЛГБ е тема табу, за проучващото лице може да е по-важно да телефонира, вместо да изпрати електронно писмо или в допълнение към него. При това е важно лицето, проучващо ИДП, да отдели време, за да **обясни ясно** за коя **организация** работи и с каква **цел** събира информация.

Проучващото лице следва да има предвид, че лицата, с които се свързва, може да не използват същата **терминология** като него. Както беше посочено в глава 2 относно терминологията, може някои източници да избягват термините „хомосексуален“ или „ЛГБ“, които да се считат за отрицателни и/или „западни“ по характер. За да събере най-точна и полезна информация, проучващото лице трябва да опише с ясни и недвусмислени термини каква информация търси, като отчита местната чувствителност и терминология, които са ключ към пълното разбиране на положението.

Когато се общува с лицето, също е важно **да се проверят следните въпроси**:

- Дали някаква част от получената информация е поверителна?
- Може ли името на източника да бъде назовано в публичен документ? Обяснете на източника значението на „публичен“ във вашата държава: дали документът ще бъде достъпен онлайн, или ще се използва единствено от органите в областта на убежището, или от други заинтересовани страни в процеса на предоставяне на убежище?
- Ако лицето желае да остане анонимно, може ли да бъде цитирана неговата/нейната организация? Ако не, може ли организацията да бъде описана и как?

Ако информацията се предава **по телефона или чрез лична среща**, добра практика е:

- ✓ да се изпрати на източника писмен запис на разговора за потвърждение;
- ✓ да се провери с източника дали предоставената в записата информация е вярна;
- ✓ да се гарантира, че публикуването на информацията е безопасно.

В държави, в които ЛГБ са подложени на репресии и хомосексуалността или защитата на ЛГБ е криминализирана, източниците и техните организации могат да бъдат изложени на опасност при открито цитиране.

⁽¹⁴⁰⁾ ELSA, Centre de ressources francophones sur le VIH/sida en Afrique [уебсайт], няма дата (<http://www.plateforme-elsa.org/>), достъп на 19 февруари 2015 г.

5. Инструменти за проучване, наблюдение и обмен на информация

Ключови думи/термини за търсене

Често при проучване на ИДП използването на релевантни термини за търсене, тяхното разширяване или стесняване е от решаващо значение за постигането на резултати. При проучване на положението на ЛГБ в държавите на произход това е дори още по-важно предвид разнообразието от използвани термини, както бе разгледано в глава 2 (Терминология).

При започване на проучване относно положението на ЛГБ в конкретна държава на произход е препоръчително да се започне с по-широките термини. По-широките термини включват:

- ✓ хомосексуалист;
- ✓ гей (мъж/мъже);
- ✓ лесбийка;
- ✓ ЛГБ, ЛГБТ, ЛГБТИ;
- ✓ сексуална ориентация.

Тези първи стъпки могат да ви насочат и да ви помогнат да откриете по-конкретни и местни понятия, които в крайна сметка да позволят да стесните търсенето си. Не всички езици имат сравними термини за горепосочените термини на английски език. Може дори да не съществуват местни думи, с които да се преведат тези термини.

Операторите за търсене (AND, NOT, wildcard, truncation) могат да бъдат от полза при работа с такива разновидности на понятия и изрази. Например с функциите за търсене на порталите за ИДП Ecoi.net⁽¹⁴¹⁾, Refworld⁽¹⁴²⁾ и общия европейски портал за ИДП⁽¹⁴³⁾, звездата *, поставена в средата или след търсен термин, ще търси варианти в изписването или форми на думата.

→ Например въвеждане на „**homo***“ ще даде като резултат документи, съдържащи: *homosexual, homosexuals, homosexuality, homophobic, homophobia, homoerotic*, както и немските думи *homosexuell, Homosexualität*, или френската дума *homosexuels* и др. Все пак вашата поредица от думи за търсене трябва да съдържа и други релевантни термини, като например „гей мъже“ или „гей мъж“.

→ При търсене на информация за лесбийки, търсенето за „**lesb***“ ще изведе като резултат документи, съдържащи: „*lesbian*“, „*lesbians*“, френската „*lesbienne*“ и немските „*lesbe*“ и „*lesbisch*“.

Обърнете внимание, че Ecoi.net предлага „**модерирано търсене**“, което помага да се стесни или разшири търсенето. Когато потребителят търси дума, включена в речника с термини за ИДП, „модерираното търсене“ предлага по-широки, по-тесни и свързани термини. В „Refworld“ операторът за търсене използва „**асистирано търсене**“ за съчетаване на варианти на изписване и на думи.

За повече информация относно **операторите за търсене** вж.: Austrian Red Cross/Accord, *Researching country of origin information – Training manual*, издание 2013 г., октомври 2013 г. <http://www.coi-training.net/handbook/Researching-Country-of-Origin-Information-2013-edition-ACCORD-COI-Training-manual.pdf>

⁽¹⁴¹⁾ Ecoi.net [портал], няма дата (<http://www.ecoi.net/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹⁴²⁾ UNHCR, Refworld [портал], няма дата (<http://refworld.org/>), достъп на 3 декември 2014 г.

⁽¹⁴³⁾ EASO, Common European COI portal [портал], няма дата (<http://easo.europa.eu/coiportalnotice/>).

Онлайн инструменти

За да се увеличи ефективността на проучването, могат да се използват следните⁽¹⁴⁴⁾ онлайн инструменти:

- **Персонализирано търсене**, като например Google custom search, позволява ограничаване на търсенето до избрани уебизточници.
- **Услуги за уведомяване**, като например Google и Yahoo Alerts, позволяват наблюдение на положението в определени държави, представляващи интерес по дадена тема, чрез предварително определени запитвания с избрани ключови думи, регион или държава и език. В резултат на това проучващото лице може да получава редовно обновяване. Много от гей новинарските служби, като например „Gay star news“ и „Pink news“, предлагат възможност за регистриране за услуги за уведомяване.
- **RSS** („Много просто разпространение“) позволява абониране за актуализации на избрани уебсайтове.
- **Социални отметки**, като например „Delicious“ или „Diigo“, дават възможност на потребителите да организират по-добре отметките и да обменят източници на информация с други потребители.
- **Twitter/Facebook** ви позволяват да следвате определени изследователи или организации за актуалните новини.

Забележете още, че посочването на интернет адрес в полето за търсене веднага след ключовата дума, напр. LGBTI: <http://www.refworld.com>, служи за ограничаване на търсенето в Google.

За повече информация във връзка с **онлайн инструментите за проучване на ИДП** вж.: EASO, *Tools and tips for online COI research*, EASO practical guide series, юни 2014 г., <http://easo.europa.eu/wp-content/uploads/Tools-and-tips-for-online-COI-research2.pdf>

Други инструменти

Лицата, проучващи ИДП от държавите от ЕС+, често работят едновременно по сходни теми, без да знаят за това. Възможно е някои проучващи лица да са провели ценни интервюта с експерти относно положението на ЛГБ или да са присъствали на интересни конференции, които да са от полза за други проучващи лица, работещи по същата тема и същите държави на произход. Възможно е някои звена за ИДП да организират МУФ в едни и същи държави на произход с разлика във времето само няколко седмици или месеци, без да знаят за това.

По време на семинара на EASO от май 2014 г. бяха установени няколко начина за увеличаване на обмена на информация, като някои вече са били приложени:

Общи списъци на източниците: обменът на продукти за ИДП между държавите от ЕС+ често се ограничава от използването на национални езици. Много от източниците, консултирани или използвани от лицата, проучващи ИДП, обаче са на английски език. Въпреки че основните източници, консултирани или използвани от лицата, проучващи ИДП, следва да бъдат изброени в края на окончателния документ (в библиографията), много повече източници могат да останат непосочени от съображения за краткост. Събрани в отделен списък, тези източници могат да се превърнат в полезна информация, която лесно да се обмена. **Приложението на настоящото ръководство**, макар да не се отнася за конкретна държава на произход, представлява примерен списък на интернет адреси, които могат да се обменят. То ще бъде редовно обновявано. Държавите от ЕС+ са поканени да предлагат нови източници, с които да се допълва списъкът.

Общ списък на национални продукти за ИДП относно положението на ЛГБ (планирани, в процес на създаване или завършени): този списък понастоящем може да се намери на общия европейски портал за ИДП. Обновява се при необходимост. Държавите от ЕС+ са поканени да уведомяват EASO за нови допълнения.

Работни срещи относно конкретни държави на произход: при необходимост EASO ще организира работни срещи относно положението на ЛГБ в определени държави на произход, за да обмени експертен опит и знания.

⁽¹⁴⁴⁾ Посочването на конкретни онлайн технологии служи само като пример; EASO не препоръчва конкретни инструменти.

Публикуване на информация за конференции/срещи: разделът за новини на портала за ИДП може да обслужва тази цел. Всяка държава от ЕС+ може да се свърже с EASO, за да информира другите държави за такива събития¹⁴⁴. Ако предоставената по време на конференция информация е публична, лицата, проучващи ИДП, които присъстват на конференцията и докладват за нея пред своите национални администрации, вероятно могат да обменят тази информация с европейски партньори. Информацията може да се съхранява в портала за ИДП.

Обмен на писмени записи/резюмета на интервюта с експерти: тъй като експертите относно ЛГБ в държавите на произход са недостатъчни, „ползването“ на един и същи експерт от няколко лица, проучващи ИДП, може да доведе до това, което често се нарича „изтощаване на източника“ (т.е. експертите могат да усетят, че са прекалено често търсени по сходни въпроси). Лицата, проучващи ИДП, които провеждат интервюта с експерти по въпроса за ЛГБ в конкретна държава или които присъстват на конференция по въпроса (вж. по-горе), могат да обменят записите със свои партньори. Лицата, проучващи ИДП, трябва да гарантират, че предоставената от експертите информация не съдържа поверителни данни и че експертът е съгласен тя да бъде обменена с други проучващи ИДП лица. Освен това те трябва ясно да посочат дали информацията може да бъде поместена в публични документи.

Изготвяне на общ доклад на ЕС или „европеизиране“ на националните доклади: възможни са няколко пътя:

* Ако възникне необходимост от специален доклад относно ЛГБ в няколко държави от ЕС+, EASO може да изпрати покана за участие до държавите от ЕС+, които притежават експертен опит по отношение на конкретната държава. След това държавите от ЕС+ могат да решат, след като вземат предвид наличието на ресурси, дали да обменят този експертен опит с други държави от ЕС+ под формата на продукт за ИДП на равнище ЕС (следвайки методиката на EASO и при извършване на партньорска проверка от група за партньорска проверка ad hoc).

* Ако една или няколко държави от ЕС+ са планирали на национално равнище продукт за ИДП относно ЛГБ и ако той удовлетворява нуждите на значителен брой страни от ЕС+, този национален продукт за ИДП може да се превърне в продукт на EASO (следвайки методиката на EASO и при извършване на партньорска проверка от група за партньорска проверка ad hoc).

Примери за национални практики/инструменти

По-долу са посочени примери за национални практики/инструменти за ИДП (на национални органи в областта на убежището в държави от ЕС+), които бяха представени по време на работната среща на EASO относно ИДП и ЛГБТИ през май 2014 г.

- „Проект за хармонизиране на ИДП относно ЛГБ“ (Белгия, Служба на генералния комисар за бежанците и лицата без гражданство, CGRA/Cedoca)

Целта на „Проекта за хармонизиране на ИДП относно ЛГБ“ е да се уеднакви начинът на разглеждане на случаите, свързани с ЛГБ, и да се повиши обективността при разглеждането на такива случаи. В рамките на този проект е разработен **образец**, включващ **стандартизирано съдържание** и **списък на източниците**, които да се използват за продуктите за ИДП относно ЛГБ (вж. глава 3).

Освен това са установени **показатели за проучване**, за да се класифицират държавите в две основни категории (държави, в които ЛГБ са подложени на „групово преследване“, и държави, в които ЛГБ съставляват „уязвима група“) с цел хармонизиране на практиките за вземане на решения.

- „Фокусна група относно ЛГБТИ“ (Франция, Office français de protection des réfugiés et apatrides, OFPRA)

Фокусната група относно ЛГБТИ действа като връзка между решаващите органи, лицата, проучващи ИДП, и юрисконсултите на OFPRA. Целта на тази фокусна група е да позволи на звената за ИДП да бъдат по-отзивчиви, по-ефективни и по-лесно да се приспособяват към нуждите на крайните потребители. Отделът за ИДП на OFPRA (Division de l'information, de la Documentation et de la Recherche/DIDR) е изготвил кратки справки за положението на ЛГБ в няколко държави на произход.

⁽¹⁴⁵⁾ Моля свържете се с easo-cida@easo.europa.eu

- **„Вътрешни насоки“ (Швеция, Шведска агенция по миграция/Lifos)**

Подходът на SMA по отношение на ИДП и ЛГБ следва препоръките в доклада *„Непознати хора“*. *„Уязвимостта на сексуалните и половите малцинства и системата за информация за държавата на произход на Шведския съвет по миграция“* (януари 2010 г.)⁽¹⁴⁶⁾. Докладът разкрива, че липсата на качествена информация относно положението на ЛГБ често води до общи, неясни и неактуални продукти за ИДП, които използват малко на брой и небалансирани източници. Той показва, че информацията относно ЛГБ често се фокусира върху гей мъжете и че „ЛГБ източниците“ невинаги представляват всички ЛГБ лица. Въз основа на тези констатации SMA препоръчва няколко стъпки при проучване на положението на ЛГБ:

- ✓ Установяване на нормите и различията в държавата на произход.
- ✓ Проверка дали държавата извършва преследване.
- ✓ Ако не са преследвани от държавата, проверка на въпросите, свързани с правителствената закрила на ЛГБ лицата.
- ✓ Проверка на въпросите, свързани с обществото и недържавните участници.

Обърнете внимание, че **Министерството на вътрешните работи на Обединеното кралство** наскоро публикува инструкции относно *„Проблемите на сексуалната ориентация при искане за убежище“*, които дават насоки по темата за ЛГБ в докладите за информация за държавата⁽¹⁴⁷⁾.

⁽¹⁴⁶⁾ Swedish Migration Board, *Unknown people – The vulnerability of sexual and gender identity minorities and The Swedish Migration Board’s country of origin information system*, януари 2010 г.

⁽¹⁴⁷⁾ UK, Home Office, *Sexual identity issues in the asylum claim*, 11 февруари 2015 г.

6. Ограничения за проучването

Когато времето е ограничено

Проучващото ИДП лице може да не разполага с достатъчно време за провеждане на задълбочено проучване. В резултат на това проучващото ИДП лице може да няма възможност да документира темите, които са посочени в примерното съдържание, и да провери различни източници. Очевидното решение е да представи на заявителя най-нови подробни доклади, изготвени от звено за ИДП на друг орган в областта на убежището или от (неправителствени) организации. Такива доклади обаче невинаги са налични.

В раздела по-долу се предоставят насоки за проучващото лице, което трябва да работи при времеви ограничения.

- ✓ Посочете **специалния въпрос за проучване** във въведението, както и **ограниченото време**, определено за проучването. Най-добре е да се включи общ преглед на източниците, които са консултирани (вж. глава 3). Трябва ясно да се посочи, че проучването не може да се счита за изчерпателно.
- ✓ **Въпроси за проучване**, които трябва да се проверят като минимум:
 - а) **Нормативната уредба**: има ли закони за хомосексуалните актове/хомосексуалното поведение?
 - б) **Прилагане на законодателството**: има ли случаи на арестувани, обвинени и задържани ЛГБ лица? Това обичайно ли е? Могат ли ЛГБ, които са били подложени на заплахи или актове на насилие, да се обърнат към органите в своята държава и да се възползват от държавна закрила?
 - в) **Отношение на представителите на държавата**: подложени ли са ЛГБ на дискриминация, изолация, изнудване, обиди, сплашване, тормоз, заплахи, агресия, насилие или други действия от органите и ако отговорът е положителен, в каква степен?
 - г) Ако времето позволява: какво е отношението към ЛГБ от държавите на **недържавните участници**?
- ✓ **Източници**

По буква **а)** (нормативна уредба), спонсорираният от държавата доклад на ILGA за хомофобията⁽¹⁴⁸⁾ е добра отправна точка. Все пак винаги е препоръчително да се прави справка и с наказателния кодекс на въпросната държава.

По букви **б), в) и г)** могат да са от полза общи източници, а понякога годишни и/или специални доклади на организации по правата на човека. Refworld⁽¹⁴⁹⁾ и Ecol.net⁽¹⁵⁰⁾ по принцип съхраняват най-скорошните доклади и статии за ЛГБ. Обикновено търсене в Google често води до някои полезни препратки, като се използват ключови думи/термини за търсене като „homosexual“, „gay“, „lesbian“ и „LGB(T)(I)“ (вж. глава 5). Възможно е още да се потърсят регионални доклади, които често съдържат информация на национално равнище. Ако въпросната държава има свои НПО, които работят по проблема, можете да проверите дали те скоро са публикували доклади или статии.

За да се гарантира, че няма скорошни промени и/или случаи, които да са останали незабелязани, препоръчително е да се потърси информация за държавата в новинарските сайтове за специалисти. Глава 4 и приложение II предлагат разнообразни източници на новинарски сайтове за специалисти.

Когато се открива ограничена информация или изобщо липсва такава

За някои държави се открива твърде ограничено количество информация. Това може да се дължи на факта, че няма какво да се съобщава, тъй като темата е строго табу или защото няма публикувани и/или достъпни онлайн материали на език, ползван от проучващото ИДП лице.

Когато се открива ограничена информация или изобщо липсва такава по определен въпрос, е важно това да се посочи, както и да се включи **описание на опитите**, които са направени за намиране на тази информация. Може още да се окаже препоръчително да се посочи в **забележка за отказ от отговорност**, че ограничената

⁽¹⁴⁸⁾ ILGA, *State sponsored homophobia report* [вебстраница], няма дата.

⁽¹⁴⁹⁾ UNHCR, Refworld [портал], няма дата.

⁽¹⁵⁰⁾ Ecol.net [портал], няма дата.

информация или липсата на такава не следва да бъде решаваща за основателността на искането. Както беше посочено по-горе (глава 3), може да се използва **въведение**, за да се запознае читателят с определени въпроси, които могат да са от значение. Например може да има обща липса на (публична) информация по въпроса или ИДП може да бъде съсредоточена най-вече върху конкретна група лица, като например млади гей мъже, които живеят в градска среда. Имайки предвид тази предварителна информация, читателят ще бъде по-добре подготвен да разбере резултата от проучването.

Приложение I: Контролен списък за проучване и качество

Както е указано в глава 4, проучването на положението на ЛГБ следва да се извършва в съответствие със същите принципи и стандарти за качество, както всяко друго проучване на ИДП. В същото време видяхме, че за проучване на положението на ЛГБ се прилагат специални насоки.

Контролният списък, който следва, обобщава основните елементи на проучването относно положението на ЛГБ. За всеки от тях има препратки към съответната глава от ръководството. Критериите за качество, посочени в контролния списък, следва да се тълкуват във връзка с общите стандарти за качество на ИДП, изброени в **Методиката на EASO за изготвяне на доклад за ИДП и Общите насоки на ЕС относно обработване на информацията за държавата на произход**⁽¹⁵¹⁾.

КОНТРОЛЕН СПИСКЪК ЗА ПРОУЧВАНЕ И КАЧЕСТВО (неизчерпателен)	
Въпроси	Глави
Добре ли разбирам разглежданата терминология?	2
Проверил ли съм дали е използвана определена местна терминология?	2
Използвал ли съм всички възможни термини за търсене?	2 и 5
Изчерпал ли съм всички въпроси за проучване (Ползвал ли съм списъка с въпросите за проучване, предоставен в ръководството)?	3
Направил ли съм справка с някои от източниците, предоставени в приложение II?	4 и приложение II
Използвал ли съм разнообразни източници, като например:	4 и приложение II
✓ правителствени?	4 и приложение II
✓ традиционни НПО?	4 и приложение II
✓ специализирани (ЛГБ) НПО?	4 и приложение II
✓ местни НПО?	4 и приложение II
✓ органи на ООН?	4 и приложение II
✓ органи на ЕС?	4 и приложение II
✓ академични/изследователски институти?	4 и приложение II
✓ медии (общи и специализирани)?	4 и приложение II
✓ списания в областта на обществените науки/медицински списания или проучвания (ХИВ/СПИН)?	4 и приложение II
✓ портали за ИДП?	4 и приложение II
✓ обществени медии?	4 и 5
Доколкото е относимо, използвал ли съм други, освен онлайн източници, като например:	4
✓ книги?	4
✓ конференции/работни срещи?	4
✓ документални филми/филми?	4
✓ доклади от МУФ/констатации?	4
✓ устни източници?	4
Възползвал ли съм се от алтернативни източници на информация, като например:	4
✓ източници, свързани със здравеопазването (списания, организации и др.)?	
При търсенето на местни източници, дали съм:	4
✓ направил проверка чрез (местни) ХИВ/СПИН организации?	4
✓ направил проверка чрез специализирани ЛГБ организации?	4
✓ направил проверка чрез ЛГБ медии (местни кореспонденти)?	4
Проверил ли съм, доколкото е възможно надеждността на източниците?	4
Ако съм използвал специализирани ЛГБ източници, проверил ли съм дали те представляват всички ЛГБ лица?	4
Ако съм установил връзка с устен източник:	4
✓ дали съм се уверил предварително, че той няма да бъде изложен на риск заради това, че съм се свързал с него?	4

⁽¹⁵¹⁾ EASO, EASO country of origin information report methodology, юли 2012 г. EASO, EASO country of origin information report methodology, July 2012. European Union, Common EU Guidelines for processing Country of Origin Information (COI), април 2008 г.

КОНТРОЛЕН СПИСЪК ЗА ПРОУЧВАНЕ И КАЧЕСТВО (неизчерпателен)	
✓ дали съм взел предвид местната чувствителност и терминология, преди да се свържа с източника?	3 и 4
✓ дали съм се постарал да обясня ясно за коя организация работя и с каква цел събирам информация?	4
✓ дали съм описал с ясни и недвусмислени термини каква информация издирвам?	4
✓ проверил ли съм дали предоставената от източника информация е поверителна?	4
✓ проверил ли съм дали името на източника може да бъде назовано в документа за ИДП?	4
✓ ако лицето желае да остане анонимно, попитал ли съм дали може да бъде цитирана неговата/нейната организация? Ако не, може ли организацията да бъде описана и как?	4
✓ ако информацията е предоставена по телефона или лично, изпратил ли съм разпечатка от разговора?	4
Свързал ли съм се с колеги от други звена за ИДП?	4 и 5
Проверил ли съм списъка с продукти за ИДП/ЛГБ, планирани, в процес на създаване или завършени, които са достъпни в портала за ИДП на EASO?	4 и 5
Включил ли съм в моя окончателен продукт за ИДП въведение/забележка за отказ от отговорност, което/която обхваща следното:	3 и 6
<ul style="list-style-type: none"> ✓ обхват на доклада; ✓ използвани източници и възможни ограничения; ✓ времеви ограничения; ✓ терминология? 	
Дали в моя окончателен продукт за ИДП използваният език е неутрален (безпристрастен) и обективен (неповлиян от мнения, емоции, предубеждения и др.)?	Въведение
Посочил ли съм отправки за цялата информация в доклада (в бележки под линия)?	
Посочил ли съм отправки за цялата информация в доклада в библиографията?	
Извършена ли е проверка за качество на моя продукт за ИДП от трето лице?	

Приложение II: Списък на източниците

The list below is a compilation of websites providing information on LGB. Though the present guide focuses on lesbian, gay and bisexual persons, the list covers sources that include transgender and intersex persons. All links were accessed in December 2014 and February 2015.

The list has been divided into several parts:

- Specialised NGOs
- Specialised platforms/networks/portals
- Specialised regional NGOs Africa
- Specialised regional NGOs Asia
- Specialised regional NGOs Europe
- Specialised regional NGOs Latin America
- Non specialised NGOs
- Non specialised portals
- Health-related organisations
- European bodies
- UN organisations
- National asylum administrations
- Universities – Research Centres/Institutes
- Media (Specialised and non-specialised)
- Blogs
- Others

Under each subsection, the listing is provided by **alphabetical order**.

A list of local LGB NGOs by country of origin is not included as this would have constituted a lengthy collection. However, links to regional organisations that give information on the situation of LGB in Africa, Asia, Europe and Latin America are provided.

All sources of information, and each piece of information provided by these sources, have to be assessed carefully by COI researchers.

The below list is not exhaustive. If you wish to contribute to it, kindly send your suggestions to: EASO-CIDA@easo.europa.eu. The list will be updated accordingly.

Specialised NGOs

Name	Brief description	Useful features
Advocates for Informed Choices (AIC) http://aiclegal.org/	US organisation with coordinated strategy of legal advocacy for the rights of children with intersex conditions or differences of sex development (DSDs)	Newsletter Annual report Blog
ARC International http://arc-international.net/ ARC SOGI Listserv http://arc-international.net/network-development/electronic-networking	Canadian non-profitmaking organisation working to advance LGBT rights	Links to other NGOs Links to UN documents Bulletin (news) A forum focusing on discussions and strategies related to sexuality, sexual rights, sexual orientation, gender, gender identity and gender expression
Bisexual.org http://bisexual.org/	Project designed to give a voice to the bisexual community, share accurate information, answer questions, and provide resources for further learning	Publications (books, research, fact sheets, videos) Blog
Female to Male International (FTMInternational) http://www.ftmi.org/	Organisation providing information and resources on female-to-male transition (legal rights, health)	Legal information
Human Dignity Trust http://www.humandignitytrust.org	Human rights organisation working for the global decriminalisation of sexual identity	Information by country (law) Search function to retrieve case-law, legal analysis, UN/regional human rights mechanisms
Human Rights Campaign http://www.hrc.org http://www.hrc.org/topics/international	US civil rights organisation working to achieve equality for lesbian, gay, bisexual and transgender people	Contains an international page with news, reports, maps of various countries
(The) Interface Project http://www.interfaceproject.org/	Stories of people around the world living with intersex traits — or variations of sex anatomy — under the banner 'No body is shameful'	
International Gay and Lesbian Human Rights Commission (IGLHRC) http://iglhrc.org/http://iglhrc.org/content/international-documentation-sexual-orientation-and-gender-identity-sogi	International human rights organisation dedicated to improving the lives of people who experience discrimination or abuse on the basis of their sexual orientation, gender identity or expression	Information by country Publications (country reports, shadow reports, newsletters, etc.) International documentation page with links to UN reports/NGO statements Directory of organisations Index of laws Links to other sources
International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association (ILGA) http://ilga.org/	Worldwide federation of 1 100 member organisations from 110 countries campaigning for lesbian, gay, bisexual, trans and intersex rights	Twice-yearly updated world report <i>State-sponsored homophobia</i> Information per country

Name	Brief description	Useful features
Kaleidoscope Trust http://kaleidoscopetrust.com/ http://kaleidoscopetrust.com/resources/	UK-based charity working to uphold the human rights of lesbian, gay, bisexual and transgender people internationally	Links to several reports/studies News (Archive) Search function
Micro Rainbow International http://www.micro-rainbow.com/	NGO addressing the situation of poverty of LGBTI internationally	Reports Miniblogs
Organization for Refuge, Asylum and Migration (ORAM) http://www.oraminternational.org/ http://portal.oraminternational.org/	International organisation devoted to advocating for LGBTI refugees	Reports on specific countries News Search function Online portal
Other Sheep http://www.othersheep.org/	Multicultural, ecumenical, non-profitmaking Christian ministry working worldwide for the full inclusion of LGBT people	Information by region News
StopIGM.org Stop Intersex Genital Mutilations In Children's Clinics http://stop.genitalmutilation.org/	International human rights NGO of survivors and allies fighting intersex genital mutilations (IGMs) in children's clinics	Search function

Specialised platforms/networks/portals

Name/Web link	Brief description	Useful features
GayLawNet http://www.gaylawnet.com/laws/laws.htm	Website maintained by a retired Australian lawyer	General information Law news, articles, papers
Global Gayz http://www.globalgayz.com	Travel, culture and LGBT rights website focused on les-bi-gay-trans life	Information by country Search function by country
LGBT Net http://www.lgbtnet.dk/	Provides Danish organisations and others working in international development with knowledge about LGBTI aspects of development work	Information by country Database of resources searchable by keyword and category (country reports, surveys, magazines, books, films, etc.)
Library of Congress http://www.loc.gov/law/help/criminal-laws-on-homosexuality/african-nations-laws.php	Laws on homosexuality in African nations	A chart on the treatment of homosexuality in the criminal laws of 49 African nations
Organisation Intersex International (OII) http://oiiinternational.com/	Decentralised global network of intersex organisations	Information by region Links to reports Links to conferences/events
Right to asylum guide http://cear-euskadi.org/guia/en/investigacion-sobre-informacion-en-pais-de-origen-2/	Database on gender-based persecution within the framework of asylum	Searchable database by region, topics (including LGBTI), categories (academia, NGOs, UN, etc.)

Specialised regional NGOs⁽¹⁵²⁾ — Africa

Name	Brief description	Useful features
African Men for Sexual Health and Rights (AMShEr) http://www.amsher.org/ http://www.amsher.org/category/resources/	Coalition of 18 MSM/LGBTI-led organisations in Africa Focuses on policy, law, health	'Resources' page with links to reports, news, etc.
Africa Regional Sexuality Resource Centre (ARSRC) http://www.arsrc.org/	Part of a Ford Foundation initiative, 'Global Dialogue of Sexual Health and Well-Being'	Magazines Articles Seminar papers
Centre de ressources francophones sur le VIH/sida en Afrique (Plateforme Ensemble luttons contre le sida en Africa — ELSA) http://www.plateforme-elsa.org/ http://www.plateforme-elsa.org/associations-africaines-du-reseau-elsa/annuaire/ http://www.plateforme-elsa.org/wp-content/uploads/2014/09/AIDES-2014-GuideAssociationsEtSituationsSanitairesPays.pdf	Platform of five French NGOs active in the struggle against AIDS in Africa via the support of local NGOs	List of local LGBT/HIV-AIDS NGOs by country (statistics, description of NGOs, contact details)
Coalition of African Lesbians (CAL) http://www.cal.org.za/	Coalition of 30 organisations in 19 African countries to advance justice for lesbian and bisexual women and trans-diverse persons	Reports News Search function
Gay and Lesbian Memory in Action (GALA) http://www.gala.co.za/index.htm	Centre for LGBTI culture and education in Africa	Reports
Gender DynamiX (Transgender) http://www.genderdynamix.org.za/	African-based organisation solely focusing on the transgender community	Research articles/reports Conference presentations and papers
Heinrich Böll Stiftung — East and Horn of Africa http://ke.boell.org/categories/gender	German Green Political Foundation that conducts and supports civic educational activities worldwide. Gender is one of the themes on which the foundation focuses	Links to publications

⁽¹⁵²⁾ Не е включен списък на местните ЛГБТ НПО по държави на произход, тъй като това би представлявало дълго и обременително изреждане. Все пак, предоставяме препратки към местни организации.

Specialised regional NGOs⁽¹⁵³⁾ — Asia

Name	Brief description	Useful features
Asian and Pacific Islander Queer Women and Transgender Community (APIQWTC) http://www.apiqwtc.org/	Group of Asian and Pacific islander queer women and transgender people in the Bay Area, who are building communities together	Events Resources
Asia Pacific Coalition on Male Sexual Health (APCOM) http://www.apcom.org/	Coalition of members — governments, UN partners, non-profitmaking and community-based organisations — from Asia and the Pacific working together to advocate, highlight and prioritise HIV issues that affect the lives of MSM and transgender people	Reports and other publications Research

Specialised regional NGOs⁽¹⁵⁴⁾ — Europe

Name	Brief description	Useful features
ILGA Europe http://www.ilga-europe.org/home/about_us/members	Worldwide federation of 1 100 member organisations from 110 countries campaigning for lesbian, gay, bisexual, trans and intersex rights	List of LGBTI organisations in 45 European countries

Specialised regional NGOs — Latin America

Name	Brief description	Useful features
Latin American Center on Sexuality and Human Rights (CLAM) http://www.clam.org.br/en/default.asp	The centre aims to produce, organise and disseminate knowledge about sexuality from a human rights perspective in order to help fight gender inequality and contribute to the struggle against the discrimination of sexual minorities in the region	News Publications

⁽¹⁵³⁾ Не е включен списък на местните ЛГБТ НПО по държави на произход, тъй като това би представлявало дълго и обременително изреждане. Все пак, предоставяме препратки към местни организации.

⁽¹⁵⁴⁾ Не е включен списък на местните ЛГБТ НПО по държави на произход, тъй като това би представлявало дълго и обременително изреждане. Все пак предоставяме препратки към местни организации.

Non-specialised NGOs

Name	Brief description	Useful features
Amnesty International — SOGI ¹⁵⁵ http://www.amnesty.org/en/sexual-orientation-and-gender-identity	Topical page of Amnesty International website on SOGI	Does not provide links to specific reports (use Amnesty International search function to retrieve information) Terminology Key facts
Democracy Council — LGBTI Global Rights initiative https://democracycouncil.org/lgbt-global-rights-initiative.html	Human rights organisation working in partnership with local activists in Africa, Asia and Latin America to build grassroots movements that promote and protect the rights of populations marginalised because of gender, ethnicity, race, socioeconomic status, gender identity or disability	Reports News Events
Freedom House LGBT Rights (in Southeast Asia) https://www.freedomhouse.org/issues/lgbt-rights#.VS5V9RA2xnk https://www.freedomhouse.org/program/lgbt-rights-southeast-asia#.VS5WZBA2xnl	Independent watchdog organisation dedicated to the expansion of freedom around the world. Freedom House helps LGBTI rights groups in Southeast Asia	Reports
Human Rights Watch (HRW) LGBT rights http://www.hrw.org/topic/lgbt-rights	Topical page of Human Rights Watch website on LGBT	Reports News (LGBT rights) Videos
International Commission of Jurists (ICJ) SOGI UN database http://www.icj.org/sogi-un-database/	NGO working to promote and protect human rights through the rule of law. The website contains a SOGI UN database	Searchable database to retrieve documents from the treaty bodies and special procedures (Human Rights Council/Commission on Human Rights)
Open Society Foundation LGBTI http://www.opensocietyfoundations.org/topics/lgbti	Human rights foundation. Also works to combat discrimination by empowering lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex communities to promote and defend their human rights	Reports Events Articles
Rights in exile programme (ex-Fahamu refugee programme) http://www.refugeelaidinformation.org/sexual-orientation-and-gender-identity-lgbti http://www.refugeelaidinformation.org/sexual-orientation-and-gender-identity-country-list	Programme created to provide access to knowledge, nurture the growing refugee legal aid and advocacy movement in all countries and encourage active sharing of information as well as expertise among legal practitioners throughout the world	Information by country

⁽¹⁵⁵⁾ СОПИ: Сексуална ориентация и полова идентичност

Non-specialised portals

Name	Brief description	Useful features
Common European COI portal ¹⁵⁶ http://easo.europa.eu/	COI platform for EU+ states national asylum administrations. It provides access to COI from various sources (COI units of national asylum administrations, NGOs, international organisations, EU institutions, etc.)	Search function (simple/advanced) Specific LGBTI folder News Notification system
Ecoi.net http://www.ecoi.net/	Publicly available portal gathering updated COI relevant in procedures for international protection. It is maintained by the Austrian Red Cross (Accord department) and Informationsverbund Asyl & Migration (Germany). Ecoi.net contains more than 225 000 documents from more than 155 sources	Country pages Search function (simple/advanced) Alert system (updates on the latest developments and newly added documents)
Refworld (UNHCR) http://www.refworld.org/	UNHCR's public domain protection and information database. It provides COI, but also legal and policy information. It contains more than 200 000 documents	Country pages Search function (simple/advanced) Alert system (updates on new additions)

Health-related organisations

Name	Brief description	Useful features
Bridging the gap http://www.hivgaps.org/	Organisation working through 21 key population projects in 16 countries	Reports News Blog, video
Centre for AIDS prevention studies (CAPS) http://caps.ucsf.edu/research/current-research-projects	The centre conducts research to prevent new HIV infections, improve health outcomes among those infected and reduce disparities	Reports Surveys
Global Commission on HIV and the Law http://www.hivlawcommission.org/	An independent body, convened by the United Nations Development Programme (UNDP) on behalf of the Joint United Nations Programme on HIV/AIDS (UNAIDS)	E-library containing a collection of resources and publications on subjects related to the findings and recommendations of the Global Commission on HIV and the Law Research/discussion papers Press releases
Global Forum on MSM and HIV (MSMGF) http://www.msmsgf.org/	Network of advocates and other experts in health, human rights, research and policy, working to ensure an effective response to HIV among gay men and other men who have sex with men	Publications (reports, policy briefs, etc.) Directory of organisations Blog
Joint United Nations Programme on HIV and AIDS (Unaids) http://www.unaids.org/en	Member of the United Nations Development Group. It advocates for accelerated, comprehensive and coordinated global action on the HIV/AIDS epidemic	Information by country Press centre Reports

⁽¹⁵⁶⁾ Обръщаме внимание, че понастоящем Общият европейски портал за ИДП е платформа само за националните администрации в областта на убежището на държавите от ЕС+ (държавите членки на ЕС, Швейцария и Норвегия).

Name	Brief description	Useful features
Kinsey Institute for Research on Sex, Gender and Reproduction http://www.kinseyinstitute.org/ccies/	Institute at Indiana University working towards advancing sexual health and knowledge worldwide	Research papers
World Professional Association for Transgender Health (WPATH) http://www.wpath.org/	International multidisciplinary professional association to promote evidence-based care, education, research, advocacy, public policy and respect in transgender health	Research Links to transgender/transsexual organisations

European bodies

Name	Brief description	Useful features
European Parliament Subcommittee on Human Rights (DROI) http://www.europarl.europa.eu/committees/en/droi/home.html	Main responsibilities include all matters relating to human rights, the protection of minorities and the promotion of democratic values, while its geographical remit covers countries outside the EU	Search function
European Parliament Intergroup on LGBT Rights http://www.lgbt-ep.eu/	Informal forum for Members of the European Parliament who wish to advance and protect the fundamental rights of LGBT	News Links to European Parliament briefing on LGBTI Links to other sources
European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) LGBT page: http://fra.europa.eu/en/theme/lgbt	Through the collection and analysis of data in the EU, the FRA assists EU institutions and EU Member States in understanding and tackling challenges to safeguard the fundamental rights of everyone in the EU. One of the themes covered by the FRA is LGBT	Survey data explorer News Reports

UN organisations⁽¹⁵⁷⁾

Name	Brief description	Useful features
Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR) http://www.ohchr.org/EN/Pages/WelcomePage.aspx	OHCHR has a unique mandate from the international community to promote and protect all human rights	Human rights per issue Human rights by country Search function
UNHCR Sexual Orientation and Gender Identity (Refworld) http://www.refworld.org/sogi.html	Refworld documents related to sexual orientation and gender identity, including legal, policy and background information	Country-specific information Case-law Links to other sources Search function

⁽¹⁵⁷⁾ Вж. още UNAIDS в „Health-Related Organisations“.

National asylum administrations

Name	Brief description	Useful features
Bundesamt für Migration and Flüchtlinge (BAMF) Germany (MILo) https://milo.bamf.de/milop/livelink.exe?func=llworkspace	BAMF database. Contains COI	Information by country/theme
Danish Immigration Service https://www.nyidanmark.dk/en-us/publications/SearchPublications.htm?searchType=publications	Publications from the Danish Immigration Service	Search function
Home Office — United Kingdom Country information and guidance https://www.gov.uk/government/collections/country-information-and-guidance	Publications of the UK Home Office COI service	List of publications
Immigration and Refugee Board (IRB) Canada http://www.irb-cisr.gc.ca/Eng/ResRec/NdpCnd/Pages/index.aspx	Publications of the Research Directorate of the IRB	National documentation packages by country Responses to information requests Recent research Search function
Landinfo Norwegian Country of Origin Information Centre http://landinfo.no/id/162.0	Publications of Landinfo	Search function
Migrationsverket/Swedish Migration Agency Lifos — Centre for Country of Origin Information and Analysis http://lifos.migrationsverket.se/lifos/aktuellt.html	Publications of the Centre for Country of Origin Information and Analysis	Search function
Office français de protection des réfugiés et apatrides (OFPRA) France — DIDR http://www.ofpra.gouv.fr/index.html?xml_id=307&dtd_id=10	Publications of the Division de l'Information, de la Documentation et des Recherches (DIDR)	Lists of recent COI reports and FFM reports

Universities — Research centres/institutes

Name	Brief description	Useful features
Centre for Gender and Refugee Studies (CGRS) http://cgrs.uchastings.edu/#sthash.PCQC56yJ.dpuf	Protects fundamental human rights of refugee women, children, LGBT through legal expertise and training, impact litigation, policy development, research, in-country fact-finding	Links to publications
International Spectrum — University of Michigan http://internationalspectrum.umich.edu/global/worldwideorgs	Collaborative website by the University of Michigan’s International Center and the Spectrum Center. Provides information on LGBTQ	International and LGBT organisations and resources
Pew Research Center http://www.pewresearch.org/topics/gay-marriage-and-homosexuality/	Fact tank that informs the public about the issues, attitudes and trends shaping the USA and the world	Articles Surveys
University of Toronto, Faculty of Law, International Human Rights Programme http://ihrp.law.utoronto.ca/page/working-group-and-clinic-reports/sogi-resources	The Human Rights Programme offers a list of SOGI resources	Information by country (reports)
LGBT studies (LGBTS) Yale University http://lgbts.yale.edu/	LGBTS at Yale promotes innovative interdisciplinary scholarships and teaching on the historical and contemporary experience of LGBT	Link to LGBTI organisations Links to sources

Media (specialised and non-specialised)

Name	Brief description	Useful features
Afrol News http://www.afrol.com/categories/gay_lesbian	African news	Archive search
Gay and Lesbian Alliance against Defamation (GLAAD) http://www.glaad.org/	Media working with print, broadcast and online news sources	News Search function
Gay Star News http://www.gaystarnews.com/	UK gay media company	News Search function
Guardian (The), LGBT Rights http://www.theguardian.com/world/lgbt-rights http://www.theguardian.com/society/gay-marriage http://www.theguardian.com/society/transgender	Specific page of the UK newspaper highlighting LGBTI-rights-related news. Also pages on gay marriage and transgender	News Links to sources
IRIN News (Gender issues) http://www.irinnews.org/ http://www.irinnews.org/theme/gen/gender-issues	Independent, non-profitmaking media organisation	News Search function (simple/advanced) Links to articles, reports and films
Journal of Bisexuality (American Institute of Bisexuality) http://www.tandfonline.com/toc/wjbi20/current#.VllbmW2E79p		Search function (books, journals)
LGBTQNation http://www.lgbtqnation.com/	US LGBTQ news source	News by region Search function Blog
Pink News http://www.pinknews.co.uk/world-news/	European gay news service; covers religion, politics, entertainment, finance, and community news for LGBT (UK/worldwide)	Information by region Search function
SOGI News http://www.soginews.com/	Swedish Federation for LGBT Rights (RFSL). RFSL is a non-profitmaking organisation working for the rights of LGBTQ	Information on decisions made in the UN Updates on global events/ regional news Testimonies by activists from all over the world In-depth feature articles
Têtu (in French) http://tetu.yagg.com/	French gay magazine	News (international) Magazine Blog

Blogs

Name	Brief description	Useful features
Erasing 76 Crimes http://76crimes.com	Blog on the 76 countries' anti-gay laws and the struggle to repeal them	News archive searchable by country Lists of imprisoned people
Mehdi Kazemi — LGBTI asylum news http://madikazemi.blogspot.ch/	Website initially set up to help save gay Iranian Mehdi Kazemi from deportation to execution	Links to sources Blog documents the situation in countries from which LGBT people are fleeing
(A) Paper Bird http://paper-bird.net/	Blog by Scott Long, researcher and activist on sexual orientation/gender identity Main focus is on the Middle East	

Others

Name	Brief description	Useful features
<i>The international encyclopedia of sexuality</i> http://www.sexarchive.info/IES/		Information by country
Al Bab.com LGBT rights in Arab countries http://www.al-bab.com/arab/background/gay2.htm	LGBT rights in Arab countries	Information by country

Библиография

The list is provided in alphabetical order.

AI (Amnesty International), *Sexual orientation and gender identity* [webpage], n.d. (<http://www.amnesty.org/en/sexual-orientation-and-gender-identity>), accessed 3 December 2014.

ARC International,

The UN special procedures: A guide for sexual orientation and gender identity advocates, n.d. (<http://arc-international.net/wp-content/uploads/2011/08/arc-guide-special-procedures.pdf>), accessed 3 December 2014.

Electronic networking [webpage], n.d. (<http://arc-international.net/network-development/electronic-networking>), accessed 24 February 2015.

Austrian Red Cross/Accord, *Researching country of origin information — Training manual*, 2013 edition, October 2013 (<http://www.coi-training.net/handbook/Researching-Country-of-Origin-Information-2013-edition-Accord-COI-Training-manual.pdf>), accessed 3 December 2014.

BBC News, *Ugandan 'homosexuals' named in Red pepper paper*, 25 February 2014 (<http://www.bbc.com/news/world-africa-26338941>), accessed 16 February 2015.

Belgium, Cedoca,

Subject-related briefing 'Sénégal: Situation actuelle de la communauté homosexuelle et MSM', 12 February 2013.

COI focus, Template for COI product on homosexuality, n.d.

Berkowitz Eric, *Sex and punishment: Four thousand years of judging desire*, Counterpoint press, Berkeley, 2012.

Beyrer Chris, Wirtz Andrea L., Walker Damian, Johns Benjamin, Sifakis Frangiscos and Baral Stefan D., *The global HIV epidemics among men who have sex with men*, The World Bank, 2011 (<http://siteresources.worldbank.org/INTHIVAIDS/Resources/375798-1103037153392/MSMReport.pdf>), accessed 3 December 2014.

Bint el Nas, *Glossary of Arabic terms*, July 2003 (<http://www.bintelnas.org/10muqadeema/transl-eng.html>), accessed 27 January 2015.

Bisexual Index (The) [website], n.d. (<http://www.bisexualindex.org.uk/>), accessed 16 February 2015.

Bridging the Gaps [website], n.d. (<http://www.hivgaps.org/>), accessed 3 December 2014.

Canavera Mark, 'The Kuchu beehive', *The World Post* [weblog], posted on: 2 August 2010 (http://www.huffingtonpost.com/mark-canavera/the-kuchu-beehive_b_666033.html), accessed 3 December 2014.

Coolslang, *Arabic slang dictionary with English translation* [online dictionary], n.d. (<http://www.coolslang.com/index.php?OL=ara>), accessed 2 February 2015.

Devdir (Directory of Development Organisations) [website], n.d. (<http://www.devdir.org/>), accessed 3 December 2014.

DIS/DRC (Danish Immigration Service/Danish Refugee Council), *Situation of LGBT persons in Uganda, joint report from the Danish Immigration Service's and the Danish Refugee Council's fact-finding mission to Kampala, Uganda from 16 to 25 June 2013*, January 2014 (<https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/C0BC7D6B-C3E0-46DA-B151-EA7A28E4362F/0/SituationofLGBTpersonsInUgandaFinal.pdf>), accessed 3 December 2014.

Danish Institute for Human Rights, *Getting to rights — The rights of lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex persons in Africa*, 2014 (<http://www.humanrights.dk/publications/getting-rights>), accessed 3 December 2014.

EASO (European Asylum Support Office),

COI and LGBTI workshop, meeting in Malta, held on 20–21 May 2014.

Common European COI portal [portal], n.d., accessible at [login required]: (<http://easo.europa.eu/coiportalnotice/>)

EASO country of origin information report methodology, July 2012 (<http://easo.europa.eu/wp-content/uploads/BZ3012618ENC.pdf>), accessed 3 December 2014.

‘Tools and tips for online COI research’, in *EASO practical guide series*, June 2014 (<http://easo.europa.eu/wp-content/uploads/Tools-and-tips-for-online-COI-research2.pdf>), accessed 3 December 2014.

Training module: Gender, gender identity and sexual orientation, EASO learning platform, 2015 version (<https://ceac.easo.europa.eu/eac/>), accessed 3 December 2014. Subscription required.

Ecoi.net [portal], n.d. (<http://www.ecoi.net/>), accessed 3 December 2014.

Economist (The), ‘The gay divide’, 11 October 2014 (<http://www.economist.com/news/leaders/21623668-victories-gay-rights-some-parts-world-have-provoked-backlash-elsewhere-gay>), accessed 16 February 2015.

EIGE (European Institute for Gender Equality), *Gender-based violence* [webpage], n.d. (<http://eige.europa.eu/content/activities/gender-based-violence>), accessed 3 December 2014.

ELSA (plateforme Ensemble Luttons contre le Sida en Afrique), Centre de ressources francophones sur le VIH/sida en Afrique [website], n.d. (<http://www.plateforme-elsa.org/>), accessed 19 February 2015.

Erasing 76 Crimes [weblog], n.d. (<http://76crimes.com/about-2/>), accessed 3 December 2014.

European Parliament,

Directive No 2011/95/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on standards for the qualification of third-country nationals or stateless persons as beneficiaries of international protection, for a uniform status for refugees or for persons eligible for subsidiary protection, and for the content of the protection granted (recast), available at: (<http://easo.europa.eu/wp-content/uploads/Dve-2011-95-Qualification.pdf>), accessed 3 December 2014.

European Parliament Resolution of 4 February 2014 on the EU roadmap against homophobia and discrimination on grounds of sexual orientation and gender identity (<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2014-0062&language=EN&ring=A7-2014-0009>), accessed 3 December 2014.

Human Rights Committee/Documents [webpage], n.d. (<http://www.europarl.europa.eu/committees/en/droi/search-in-documents.html>), accessed 3 December 2015.

Human Rights Committee [webpage], n.d. (<http://www.europarl.europa.eu/committees/en/droi/home.html>), accessed 3 December 2014.

Intergroup on LGBT rights [webpage], n.d. (<http://www.lgbt-ep.eu/>), accessed 3 December 2014.

European Union, *Common EU Guidelines for processing Country of Origin Information (COI)*, April 2008, (<http://www.refworld.org/docid/48493f7f2.html>), accessed 15 February 2015.

France, OFPRA (French Office for the Protection of Refugees and Stateless persons), *Rapports de Missions* [webpage], n.d. (http://www.ofpra.gouv.fr/index.html?xml_id=307&dtd_id=10), accessed 3 December 2014.

Ganly, Katharine, *Arab world: Trouble for gay travels in the Muslim world*, Global voices [weblog], posted on: 15 July 2009 (<http://globalvoicesonline.org/2009/07/15/arab-world-trouble-for-gay-travels-in-the-muslim-world/>), accessed 27 January 2015.

GLAAD (Gay and Lesbian Alliance against Defamation), *GLAAD media reference guide — Transgender Issues*, n.d. (<http://www.glaad.org/reference/transgender>), accessed 6 March 2015.

Google scholar [search engine], n.d. (<http://scholar.google.com/>), accessed 3 December 2014.

Heinrich Böll Stiftung,

Democracy, LGBTI [webpage], n.d. (<http://www.boell.de/en/topics/igtbi>), accessed 3 December 2014.

Europe, Let's speak out for LGBTI rights in Africa!, Public conference meeting poster, meeting in Brussels on 3 December 2014 (http://calendar.boell.de/sites/default/files/igtbi_poster_a4_rgb_mail_2.pdf), accessed 15 December 2014.

HRW (Human Rights Watch), *LGBT rights* [webpage], n.d. (<http://www.hrw.org/topic/lgbt-rights>), accessed 3 December 2014.

IGLHRC (International Gay and Lesbian Human Rights Commission),

[website], n.d. (<http://iglhrc.org/>), accessed 3 December 2014.

Sections reports [webpage] n.d. (<http://iglhrc.org/content/reports>), accessed 3 December 2014.

Shadow reports [webpage] n.d. (<http://iglhrc.org/our-publications/shadow-reports>), accessed 3 December 2014.

ILGA (International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association),

ILGA-Europe glossary, updated: July 2014 (<http://www.ilga-europe.org/home/publications/glossary>), accessed 3 December 2014.

ILGA's directory of LGBTI and allied organisations [webpage], n.d. (<http://ilga.org/directory/>), accessed 3 December 2014.

Maps [webpage], n.d. (<http://ilga.org/what-we-do/lesbian-gay-rights-maps/>), accessed 3 December 2014.

News archive [webpage], n.d. (<http://ilga.org/category/uncategorized/>), accessed 3 December 2014.

State-sponsored homophobia report [webpage], n.d. (<http://ilga.org/what-we-do/state-sponsored-homophobia-report/>), accessed 3 December 2014.

IRIN, Humanitarian news and analysis [website], n.d. (<http://www.irinnews.org/>), accessed 3 December 2014; see advanced search (<http://www.irinnews.org/advancedsearch>).

It's Pronounced Metrosexual, *The genderbread person*, 2012 (<http://itspronouncedmetrosexual.com/2012/01/the-genderbread-person/>), accessed 26 February 2015.

Jansen, S., Spijkerboer, T., *Fleeing homophobia, Asylum claims related to sexual orientation and gender identity in Europe*, COC Netherlands/VU University Amsterdam, September 2011 (http://www.vu.nl/Images/Fleeing%20Homophobia%20report%20EN_tcm9-232205.pdf), accessed 3 December 2014.

LA Times, 'Morocco: New magazine braves risks to give voice to Arab homosexuals', 28 April 2010 (<http://latimesblogs.latimes.com/babylonbeyond/2010/04/morocco-draft-new-magazine-gives-voice-to-arab-homosexuals-.html>), accessed 2 February 2015.

LaViolette, N., 'Independent human rights documentation and sexual minorities: an ongoing challenge for the Canadian refugee determination process', in: *The International Journal of Human Rights*, Vol. 13, No 2-3, April-June 2009 (<http://dx.doi.org/10.1080/13642980902758234>), accessed 3 December 2014, pp. 437-476.

LGBT Net, *Magazines, books and films* [webpage], n.d. (http://www.lgbtnet.dk/database/cat_view/37-all-documents/48-magazines-books-and-films), accessed 3 December 2014.

Moscas De Cores, *Gay dictionary: Arabic*, n.d. (<http://www.moscasdecores.com/en/gay-dictionary/arabic>), accessed 2 February 2015.

Movies that Matter [website], n.d. (http://www.moviesthatmatter.nl/english_index), accessed 3 December 2014.

Netherlands (The), Ministry of Foreign Affairs, *Ambtsberichten* [webpage], n.d. (<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/bz/documenten-en-publicaties/ambtsberichten>), accessed 3 December 2014.

New Zealand, Immigration, Country Research Branch, *Country of origin information and social media, literature review, Executive summary*, October 2013, available at: (<http://www.ecoi.net/blog/wp-content/uploads/2013/10/CRB-Country-of-Origin-Information-and-Social-Media-Executive-Summary-October-2013.pdf>), accessed 3 December 2014.

OHCHR (Office of the High Commissioner for Human Rights),

Discriminatory laws and practices and acts of violence against individuals based on their sexual orientation and gender identity, Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights, A/HRC/19/41, 17 November 2011, available at: (http://www.ohchr.org/Documents/Issues/Discrimination/A.HRC.19.41_English.pdf), accessed 3 December 2014.

Universal periodic review (UPR) [webpage], n.d. (<http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/UPR/Pages/UPRMain.aspx>), accessed 3 December 2014.

OII (Organisation International Intersex), OII Intersex Network [website], n.d. (<http://oiiinternational.com/intersex-library/intersex-articles/what-is-intersex/>), accessed 19 February 2015.

Online etymology dictionary [website], n.d. (<http://www.etymonline.com/index.php?term=faggot>), accessed 28 January 2015.

Opanga Kwendo, *Kenya; What is this about tying aid to gay rights?*, allAfrica [weblog], 10 December 2011 (<http://allafrica.com/stories/201112120227.html>), accessed 3 December 2014. Subscription required.

ORAM (Organization for Refuge, Asylum and Migration),

Blind alleys, Part I: Guidance for NGOs, governments, UNHCR and programme funders, Glossary of terms, February 2013 (http://www.oraminternational.org/images/stories/PDFs/blindalleys/oram_recommendeng_final_lr.pdf), accessed 3 December 2014.

Country of origin report: Sexual and gender minorities — Uganda, October 2014 (http://www.oraminternational.org/images/stories/PDFs/Countryoforigin_report.pdf), accessed 3 December 2014.

LGBTI Refugee Project Portal [portal], n.d. (<http://www.portal.oraminternational.org>) accessed 16 February 2015.

[website], n.d. (<http://www.oraminternational.org/en/>), accessed 3 December 2014.

Palmer, Bryan, *How do you say gay in Arabic? A brief linguistic history of Middle Eastern homosexuality*, Slate, 16 August 2012 (http://www.slate.com/articles/life/explainer/2012/08/homosexuality_and_islam_how_do_you_say_gay_in_arabic_.html), accessed 26 February 2015.

Pew Research Center,

Global attitudes project, *The global divide on homosexuality*, 4 June 2013 (<http://www.pewglobal.org/2013/06/04/the-global-divide-on-homosexuality/>), accessed 3 December 2014.

[website], n.d. (<http://www.pewresearch.org/>), accessed 3 December 2014.

Pink News [website], n.d. (<http://www.pinknews.co.uk/home/>), accessed 3 December 2014.

Refugee Studies Centre, *Sexual orientation in refugee status determination*, Working paper series No 74, April 2011 (<http://www.rsc.ox.ac.uk/files/publications/working-paper-series/wp74-sexual-orientation-refugee-status-determination-2011.pdf>), accessed 17 December 2014.

SOGI News [website], n.d. (<http://www.soginews.com/>), accessed 3 December 2014.

SSRN (Social Science Research Network) [website], n.d. (<http://www.ssrn.com/en/>), accessed 19 February 2015.

Swedish Migration Agency, Lifos,

E-mail, December 2014.

Nigeria. Den kulturella kontexten för hbt-personer, 18 December 2014 (<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=33781>), accessed 29 January 2015.

Unknown people — The vulnerability of sexual and gender identity minorities and the Swedish Migration Board's country of origin information system, January 2010 (http://www.migrationsverket.se/download/18.5e83388f141c129ba631295e/1381926423611/migrationsverket_unknown_people.pdf), accessed 3 December 2014.

UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees),

Need-to-know guidance 2, Working with lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex persons in forced displacement, 2011 (<http://www.refworld.org/pdfid/4e6073972.pdf>), accessed 27 February 2015.

Refworld [portal], n.d. (<http://refworld.org/>), accessed 3 December 2014.

UNHCR guidelines on International Protection No 1, UNHCR guidelines on international protection gender-related persecution within the context of Article 1A(2) of the 1951 convention and/or its 1967 protocol relating to the Status of Refugees, HCR/GIP/02/01, 7 May 2002 (<http://www.unhcr.org/3d58ddef4.html>), accessed 3 December 2014.

UNHCR guidelines on International Protection No 9, claims to refugee status based on sexual orientation and/or gender identity within the context of Article 1A(2) of the 1951 convention and/or its 1967 protocol relating to the status of refugees, 23 October 2012 (<http://www.unhcr.org/50ae466f9.html>), accessed 3 December 2014.

Unicef, *Position Paper No 9, Eliminating discrimination against children and parents based on sexual orientation and/or gender identity*, November 2014 ([http://www.unicef.org/media/files/Position_Paper_Sexual_Identification_and_Gender_Identity_12_Nov_2014\(2\).pdf](http://www.unicef.org/media/files/Position_Paper_Sexual_Identification_and_Gender_Identity_12_Nov_2014(2).pdf)), accessed 11 February 2015.

University of Toronto, Faculty of Law,

Sexual diversity [webpage], n.d. (<http://ihrp.law.utoronto.ca/expertise/sexual-diversity>), accessed 3 December 2014.

Research checklist — A guide to the sources used in SOGI's research process, 7 March 2011 (http://ihrp.law.utoronto.ca/utfl_file/count/documents/SOGI/SOGI%20sources%20checklist%202011.pdf), accessed 3 December 2014.

UK, Home Office,

Asylum policy instruction: Sexual identity issues in the asylum claim, Version 5.0, 11 February 2015 (<https://www.gov.uk/government/publications/sexual-identity-issues-in-the-asylum-claim>), accessed 24 February 2015.

Country information and guidance [webpage], updated on: 23 February 2015 (<https://www.gov.uk/government/collections/country-information-and-guidance>), accessed 3 December 2014.

Sexual identity issues in the asylum claim, Sexual asylum policy instruction, Version 5.0, 11 February 2015, <https://www.gov.uk/government/publications/sexual-identity-issues-in-the-asylum-claim>, accessed 24 February 2015.

US Department of State, *Country reports* [webpage], n.d. (<http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/>), accessed 3 December 2014.

Yale University, *Lesbian, gay, bisexual and transgender studies* [webpage], n.d. (<http://lgbts.yale.edu/>), accessed 3 December 2014.

Yogyakarta principles (The), *Yogyakarta principles on the application of international human rights law in relation to sexual orientation and gender identity*, March 2007 (http://www.yogyakartaprinciples.org/principles_en.pdf), accessed 3 December 2014.

КАК ДА СЕ СДОБИЕМ С ПУБЛИКАЦИИТЕ НА ЕС?

Безплатни публикации:

- един екземпляр:
чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- повече от един екземпляр или постери/карти:
от представителствата на Европейския съюз (http://ec.europa.eu/represent_bg.htm),
от делегациите в страни извън Европейския съюз
(http://eeas.europa.eu/delegations/index_bg.htm),
като се свържете с услугата Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_bg.htm)
или като се обадите на 00 800 6 7 8 9 10 11 (безплатен номер в ЕС) (*).

(*) Информацията, както и повечето обаждания са безплатни (възможно е обажданията от мрежата на някои оператори, от обществени телефони или от хотели да бъдат таксувани).

Платени публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

BZ-02-15-087-BG-N

Служба за публикации

ISBN 978-92-9243-385-7
doi:10.2847/1738